

Beleidsnota Flora- en faunawet

Nota van zienswijzen en wijzigingen

Auteurs

Harry van der Borg

Els Deckers

Nathan Gradisen

Chris Snellen

Maurice ten Tije

Datum

19 oktober 2010

Inhoud

1	INLEIDING.....	2
2	INGEBRACHTE ZIENSWIJZEN.....	4
2.1	ALGEMEEN	4
2.2	BEVOEGDHEDEN EN UITGANGSPUNTEN.....	8
2.3	PARTNERS BIJ UITVOERING FLORA- EN FAUNAWET.....	10
2.4	VRIJSTELLINGEN, AANWIJZINGEN EN ONTHEFFINGEN	12
2.5	ERKENDE BELANGEN	13
2.6	HANDHAVING	26
2.7	SLUITING JACHT BIJ BIJZONDERE WEERSOMSTANDIGHEDEN	28
2.8	UITVOERINGSASPECTEN.....	30
2.9	OVERIGE BEVOEGDHEDEN	31
2.10	BEGRIJSOMSCHRIJVINGEN	32
2.11	BIJLAGE 1: BELEIDSREGELS PER SOORT	33
2.12	BIJLAGE 2: BRONNEN VOOR MONITORING VAN DIERSOORTEN	37
3	ADVIES FAUNAFONDS.....	38
3.1	ADVIES FAUNAFONDS.....	38
3.2	REACTIE GS.....	39
4	WIJZIGINGSVOORSTELLEN.....	40

1 Inleiding

Dit is de nota van zienswijzen, horende bij de herziening van de beleidsnota Flora- en faunawet. De beleidsnota gaat over de invulling van de provinciale bevoegdheden genoemd in de Flora- en faunawet. Het is een herziening van de 'Beleidsnota uitvoering Flora- en faunawet 2006'. De evaluatie die GS in 2009 hebben uitgevoerd vormt de basis van de herziening.

Wij hebben de beleidsnota ter inzage gelegd omdat wij waarde hechten aan een beleidsnota die breed gedragen wordt in de samenleving, en om de kwaliteit van de nota te verbeteren. Aanvullend is daarom ook een informatieavond georganiseerd die door ongeveer 120 mensen is bezocht.

In deze nota van zienswijzen zijn de inhoudelijke opmerkingen verwerkt die betrekking hebben op het ontwerp van de herziene beleidsnota Flora- en faunawet. Zienswijzen ten aanzien van de evaluatie van de vorige beleidsnota en de informatieavond zijn niet verwerkt. Er zijn in totaal 10 zienswijzen ontvangen. Daarvan zijn twee zienswijzen na de sluitingstermijn ontvangen. Omdat het geen verplichting is om beleidsnota's ter inzage te leggen, is er ook geen sprake van een fatale termijn. De zienswijzen die na de termijn zijn binnengekomen, zijn ook in deze nota van zienswijzen verwerkt, omdat draagvlak en kwaliteitsverbetering de voornaamste doelen zijn van de gekozen procedure.

De volgende zienswijzen zijn binnen gekomen:

1. Mw. A.P. de Jong namens Stichting Faunabescherming
Datum binnenkomst: 26 juli 2010
2. Dhr. Vermeulen
Datum binnenkomst: 26 juli 2010
3. Drs. K. van Heesbeen namens de Zuidelijke Land- en
Tuinbouworganisatie (ZLTO)
Datum binnenkomst: 30 juli 2010
4. Mevrouw A.M. Kappen, lid Partij voor de Dieren
Datum binnenkomst: 1 augustus 2010 (per e-mail).
5. Dhr. H.L. van Aarle namens Wildbeheereenheid Midden-Brabant
Datum binnenkomst: 2 augustus 2010

6. Dhr. Drs. G.L.C.M. de Kok namens Faunabeheereenheid Noord-Brabant

Datum binnenkomst: 3 augustus 2010

7. Dhr. ing. J. Baan namens Brabants Landschap, mede namens Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer

Datum binnenkomst: 3 augustus 2010

8. P. Váhl

Datum binnenkomst: 7 augustus 2010.

9. F.C. Dales namens de Dierenbescherming, mede namens afdeling Brabant Zuid Oost en West- en Midden-Brabant

Datum binnenkomst: 10 augustus 2010 (buiten de termijn)

10. Henk Baptist

Datum binnenkomst: 10 augustus 2010 (buiten de termijn)

Deze zienswijzen zijn verwerkt in deze nota van zienswijzen en van een reactie voorzien.

Het Faunafonds is gevraagd te adviseren over de ontwerpbeleidsnota, conform artikel 83 van de Flora- en faunawet. Dit is een formele taak van het Faunafonds.

Leeswijzer

De ingekomen zienswijzen zijn niet integraal opgenomen, maar zoveel mogelijk samengevat (hoofdstuk 2). De volgorde van behandeling van de zienswijzen is gelijk aan de opzet van de ontwerpbeleidsnota. De ingekomen zienswijzen zijn genummerd als boven en zijn op deze manier snel terug te vinden in deze nota van zienswijzen. Bij iedere zienswijze staat de reactie van GS, met het voorstel om de nota naar aanleiding van de zienswijze al dan niet aan te passen in de definitieve versie. Het advies van het Faunafonds is, gezien de formele status daarvan, integraal opgenomen (hoofdstuk 3).

Op grond van de ingekomen zienswijzen en het advies van het Faunafonds is een aantal wijzigingen ten opzichte van de ontwerpbeleidsnota voorgesteld (hoofdstuk 4).

2 Ingebrachte zienswijzen

2.1 Algemeen

Onderwerp: Algemene opmerkingen over de beleidsnota.

Samenvatting zienswijzen:

De ZLTO (3) merkt op dat de beleidsuitgangspunten uitgaan van het behoud van de goede ervaringen in de recente jaren bij de uitvoering in het veld. Zij onderschrijft die keuze op hoofdlijnen en constateren enkele punten ter verbetering.

De Wildbeheereenheid Midden-Brabant (5) complimenteert GS met het zeer heldere plan en gaat in haar zienswijze in op het vossen- en reeënbeheer.

Het bestuur van de Faunabeheereenheid Noord-Brabant (6) heeft met interesse kennis genomen van de herziening van de beleidsnota. Het bestuur is zeer verheugd over de opzet en de algehele lijn van de nota: kort, bondig en duidelijk. Het bestuur constateert dat duidelijk invulling gegeven wordt aan de aan de Provincie gedelegeerde bevoegdheden en de daaruit voortvloeiende beleidsmatige taken en dat de beleidsnota ruimte laat aan de FBE voor waar het uitvoering betreft. De FBE plaatst puntsgewijs enige opmerkingen ten aanzien van de formulering van een aantal zaken.

Het Brabants Landschap (7) geeft, mede namens Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer, aan dat deze beleidsnota, waarvan de basis wordt gevormd door de in 2009 uitgevoerde evaluatie, op heldere en bondige wijze zicht geeft op de invulling van de provinciale bevoegdheden en uitgangspunten. Zij vragen aandacht voor een aantal punten.

De heer Váhl (8) heeft met veel belangstelling de nieuwe beleidsnota doorgelezen. Hij constateert dat de nota een “aardig idee” geeft hoe de provincie verder wil en is met name gelukkig met de invulling van de paragraaf over volksgezondheid en openbare veiligheid. Wel staan er regelmatig zaken in die eigenlijk in een faunabeheerplan moeten staan zoals de manier van uitvoering. Dit is volgens hem onjuist.

De Dierenbescherming (9) geeft een reactie op het ontwerp met als basis dierenwelzijn en de erkenning van de eigen, intrinsieke waarde van het dier. Zij stelt vast dat de provincie in haar afwegingen om ontheffing te verlenen inderdaad het belang van de bescherming van het dier serieus meeneemt.

De heer Baptist (10) is niet zeer content met het stuk. Het is grammaticaal niet in orde en vertoont een kokervisie, zo meent hij. Een objectief iemand wordt hierdoor volgens hem op het verkeerde been gezet.

Indiener(s) zienswijze: 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Reactie GS: Ten aanzien van de opmerking dat in de beleidsnota zaken zouden zijn die eigenlijk in een faunabeheerplan moeten staan, zoals de manier van uitvoering, merken wij op dat datgene waar wij bevoegd gezag voor zijn, allemaal terugkomt in de beleidsnota. Gezien bovenstaande wordt de definitieve beleidsnota op basis van deze zienswijze niet aangepast.

Wij zijn van mening dat de beleidsnota een zorgvuldige afweging is tussen enerzijds dierenbelangen en anderzijds de belangen genoemd in de Flora- en faunawet. Gezien bovenstaande wordt de definitieve beleidsnota op basis van deze zienswijze niet aangepast.

Daar waar grammaticaal verbeteringen nodig zijn, wordt dit aangepast in de definitieve nota.

Overige zienswijzen worden voor kennisgeving aangenomen.

Onderwerp: Leesbaarheid van de beleidsnota

Samenvatting zienswijze: Volgens mevrouw Kappen zijn in de nota veel afkortingen opgenomen. Dit komt niet ten goede aan de leesbaarheid.

Indiener(s) zienswijze: 4

Reactie GS: In de beleidsnota staan een aantal afkortingen. Deze worden bij eerste gebruik in de tekst verklaard. Om de leesbaarheid te bevorderen is besloten in de definitieve beleidsnota een afkortingenlijst toe te voegen achter de verklarende woordenlijst. Gezien bovenstaande wordt de beleidsnota op basis van deze zienswijze aangepast.

Onderwerp: Taalkundige opmerkingen

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist heeft enkele opmerkingen van taalkundige aard gemaakt.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: Wij nemen de taalkundige opmerkingen over en passen de beleidsnota naar aanleiding van deze zienswijze aan.

Onderwerp: Snelheid besluitvorming

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist merkt op dat de besluitvorming door GS over het algemeen lang op zich zou laten wachten.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: De termijn voor het verlenen van een ontheffing (het nemen van een besluit) bedraagt vanuit de Algemene wet bestuursrecht 8 weken. De gemiddelde doorlooptijd van een aanvraag om een ontheffing op grond van artikel 68 Flora- en faunawet bedraagt 4 weken. Wij herkennen ons niet in het geschetste beeld. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Actief stimuleren onderzoek naar preventieve en alternatieve middelen en verhoogd draagvlak.

Samenvatting zienswijzen: De provincie zou volgens de Dierenbescherming en de heer Baptist meer moeten doen aan alternatieven om schade te voorkomen door actief te investeren in onderzoek naar de ontwikkeling van nieuwe en het testen van bestaande niet dodelijke alternatieve maatregelen om schade te voorkomen via subsidieregelingen. De Dierenbescherming noemt een aantal voorbeelden. De provincie kan bijdragen aan een verhoogd draagvlak voor alternatieven, zo meent de Dierenbescherming. Hiervoor noemt de Dierenbescherming ook een aantal voorbeelden. De provincie legt nu de ontwikkeling van alternatieven geheel bij het Faunafonds neer, merkt de heer Baptist op.

Indiener(s) zienswijze: 9, 10

Reactie GS: De beleidsnota heeft als uitgangspunt dat het verjagen/verontrusten van inheemse beschermde diersoorten gaat boven het doden van deze dieren. In ons ontheffingsysteem is dit ook vastgelegd. Het Faunafonds heeft de wettelijke taak maatregelen ter voorkoming en bestrijding van schade door dieren te bevorderen. Jaarlijks heeft zij een budget ter beschikking voor het uitvoeren van onderzoek naar de werking van (nieuwe) preventieve middelen. In de 'Handreiking Faunaschade', op haar website en bij informatiebijeenkomsten wordt door het Faunafonds bekendheid gegeven aan (de werking van) deze preventieve middelen. Het beschikbaar stellen van of onderzoek doen naar preventieve middelen is geen taak van de provincie. Gezien bovenstaande wordt de definitieve beleidsnota op basis van deze zienswijzen niet aangepast.

Onderwerp: Beperken positieflijst

Samenvatting zienswijze: De Dierenbescherming adviseert de provincie te pleiten voor een uiterst strikte positieflijst bij de Tweede Kamer en het Ministerie van LNV. Op deze wijze wordt voorkomen dat uitheemse soorten een probleem kunnen gaan vormen voor inheemse dier- en plantensoorten of schade veroorzaken op andere wijze en dit komt zowel het dierenwelzijn als ook het provinciale budget ten goede, zo meent de Dierenbescherming.

Indiener(s) zienswijze: 9

Reactie zienswijze: Een positieflijst houdt in een lijst van exotische diersoorten die (als huisdier) gehouden mogen worden. De zienswijze betreft, zoals ook wordt aangegeven, een verantwoordelijkheid van de Minister van LNV. De Minister neemt de overwegingen ten aanzien van de positieflijst mee bij de in ontwikkeling zijnde ‘Wet Dieren’. De onderhavige beleidsnota strekt hier niet toe. Wanneer provincies hier een rol in krijgen nemen GS hierover een standpunt in. Gezien bovenstaande wordt de definitieve beleidsnota op basis van deze zienswijze niet aangepast.

Onderwerp: Beschrijven instandhouding alle beschermde diersoorten

Samenvatting zienswijze: Als de beleidsnota zou voldoen aan de subtitel “gewogen belangen” zou het minimaal een beschrijving moeten geven van de staat van instandhouding van alle beschermde soorten, zo vindt de heer Baptist. Op basis hiervan kan volgens hem dan worden beoordeeld of uitzonderingen hierop toelaatbaar zijn.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: De beleidsnota bevat het beleid op hoofdlijnen dat dient te worden gebruikt als toetsingsinstrument bij de goedkeuring van faunabeheerplannen en het verlenen van ontheffingen. Voor kennis over de gunstige staat van beschermde diersoorten wordt gebruik gemaakt van gegevens van instanties zoals SOVON, VVZ en onze eigen provincie. Het is ondoenlijk om al deze gegevens in de beleidsnota op te nemen. In het faunabeheerplan zijn de nodige gegevens over de instandhouding van soorten terug te vinden. Gezien bovenstaande wordt de definitieve beleidsnota op basis van deze zienswijze niet aangepast.

Onderwerp: Onbeschermde diersoorten

Samenvatting zienswijze: Ook onbeschermde dieren behoeven een beschouwing in de beleidsnota, want hiervoor geldt ook een zorgplicht, zo merkt de heer Baptist op.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: De algemene zorgplicht is niet gekoppeld aan een vergunning- of ontheffingstelsel en behoeft in de beleidsnota daarom geen verdere uitwerking. Gezien bovenstaande wordt de definitieve beleidsnota op basis van deze zienswijze niet aangepast.

Onderwerp: Ingrepen in populatie

Samenvatting: De heer Baptist merkt op dat kunstmatige verkleining van de populatie bij gelijkblijvende ecologische omstandigheden in zijn algemeenheid tot gevolg heeft dat dit de soort stimuleert tot een verhoogde voortplanting. Volgens hem is het vossenbeleid ook niet effectief, omdat bij intensieve bejaging van de vos de reproductie zal toenemen

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie zienswijze: Ondanks het feit dat een verhoogde voortplanting voor kan komen na een kunstmatige verkleining van een populatie, is in de praktijk de ervaring dat hiermee schade wordt beperkt of voorkomen. Dit is het uitgangspunt die ingrepen in een populatie onder voorwaarden rechtvaardigen. Voor het doden van de vos geldt overigens dat er een landelijke vrijstelling is. Wij hebben daarbij slechts de bevoegdheid om ontheffing te verlenen voor het gebruik van aanvullende middelen. Dit doen wij in het belang van het beschermen van weidevogelgebieden en vee. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Valkerij

Samenvatting zienswijze: De heer Vermeulen vindt de nota erg gericht op schadebestrijding met het geweer en meent dat de valkerij niet wordt genoemd.

Indiener(s) zienswijze: 2

Reactie GS: De middelen voor de uitvoer van beheer en schadebestrijding staan met name in bijlage 1. Hier staan ook jachtvogels genoemd. Gezien bovenstaande wordt de definitieve beleidsnota op basis van deze zienswijze niet aangepast.

2.2 Bevoegdheden en uitgangspunten

Onderwerp: Bescherming inheemse dieren (paragraaf 2.1)

Samenvatting zienswijze: De heer Vermeulen geeft aan dat enkel wordt gesproken over de bescherming van inheemse planten- en diersoorten, terwijl de Flora- en faunawet ruimer is. Deze ziet ook op de bescherming van de directe leefomgeving van de dieren en planten.

Indiener(s) zienswijze: 2

Reactie GS: De Flora- en faunawet spreekt inderdaad over “in het wild levende dieren en planten, alsmede [...] hun directe leefomgeving”.

De tekst in het kader wordt niet gewijzigd, omdat dit specifiek inzoomt op de bescherming van diersoorten. De tekst in paragraaf 2.1 wijzigen we wel, omdat hier het uitgangspunt van de Flora- en faunawet wordt verwoord. Deze tekst moet volledig zijn. De definitieve beleidsnota wordt hier op aangepast.

Onderwerp: Uitleg beheer (paragraaf 2.2)

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist is van oordeel dat in hoofdstuk 2 beheer dient te worden uitgelegd als een zeer breed scala aan mogelijke maatregelen om tot instandhouding van een duurzame, gezonde populatie te komen, maar dat dit niet zo is verwoord.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: Wij hebben hier niet een ecologische invulling van het woord 'beheer' bedoeld, maar een aanduiding van de bevoegdheden die PS en wij hebben en die vallen onder de noemer "Beheer en bestrijding van schade" zoals verwoord in de Flora- en faunawet. Gezien bovenstaande wordt de definitieve beleidsnota op basis van deze zienswijze niet aangepast.

Onderwerp: Gunstige staat van instandhouding (paragraaf 2.2)

Samenvatting zienswijze: De voorwaarde dat geen andere bevredigende oplossing aanwezig is, bestaat op papier, zo vindt de heer Baptist, maar in de praktijk wordt vaak in het geheel geen rekening gehouden met deze voorwaarden.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS Wij nemen kennis van deze zienswijze, die wij overigens niet delen. In het kader van de ontheffingverlening wordt door ons standaard het voorschrift opgenomen dat effectieve preventieve middelen moeten worden ingezet. Als blijkt dat deze niet werken mag pas gebruik worden gemaakt van de ontheffing. Provinciale handhavers controleren ontheffinggebruikers op het plaatsen van preventieve middelen. Hiermee is voldoende gewaarborgd dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Jurisprudentie onderschrijft deze mening. Gezien bovenstaande wordt de definitieve beleidsnota op basis van deze zienswijze niet aangepast.

Onderwerp: Jacht (paragraaf 2.2)

Samenvatting zienswijze: De Dierenbescherming vindt jacht, puur voor plezier of benutting, niet toelaatbaar. De Dierenbescherming geeft aan dat die mening door een groot percentage van de bevolking gedeeld wordt. De provincie kan volgens de Dierenbescherming voldoen aan een maatschappelijk breed gedragen belang door jacht op provinciegronden niet toe te staan.

Indiener(s) zienswijze: 9

Reactie GS: Landelijk is bepaald dat jacht op de wildsoorten is toegestaan. Wij maken hierop geen uitzondering. Gezien bovenstaande wordt de definitieve beleidsnota op basis van deze zienswijze niet aangepast.

Onderwerp: Klankbordgroep (paragraaf 2.3)

Samenvatting zienswijzen: De FBE geeft aan belang te hebben bij maatschappelijk draagvlak. Voor de FBE is het van belang dat de klankbordgroep geen remmende factor is op de uitvoering. Gevraagd wordt om hier in de nota meer duidelijkheid over te geven en enkele kaders te verwerken. De Dierenbescherming geeft aan dat als er sprake is van het opzetten van tijdelijke klankbordgroepen om lokale belangen te behartigen, de Dierenbescherming daar graag toe bereid is.

De heer Baptist geeft aan dat het de vraag is hoe onafhankelijkheid in de klankbordgroep moet worden gekregen. Volgens hem is er enkel enige kans van slagen wanneer GS zelf het initiatief neemt en de onafhankelijkheid en het wetenschappelijk gehalte waarborgen.

Indiener(s) zienswijze: 2, 9, 10

Reactie GS: Wij willen dat er voldoende maatschappelijk draagvlak is voor wezenlijk nieuw of te herzien beleid. Wij constateren dat de FBE dit belang ook inziet. Om dit draagvlak te bewerkstelligen, is het idee ontstaan om te werken met tijdelijke klankbordgroepen. De klankbordgroep voorziet ons van advies met betrekking tot nieuw of herzien beleid. Er zijn in de conceptbeleidsnota inderdaad onvoldoende afspraken genoteerd. Deze worden toegevoegd in de definitieve nota. De volgende afspraken worden toegevoegd aan de beleidsnota:

- Klankbordgroepen kunnen in de toekomst ingesteld worden door GS. Zij werken ook onder hun verantwoordelijkheid;
- Een klankbordgroep kan worden ingesteld bij nieuw beleid dat wezenlijk afwijkt van het beleid dat in deze beleidsnota is verwoord. De gedeputeerde Ecologie is degene die bepaalt wanneer hier sprake van is;
- Een klankbordgroep bestaat uit partijen die een wezenlijke aanvulling zijn op de huidige wettelijke samenstelling van de FBE en een constructieve bijdrage leveren;
- De rol van de klankbordgroep is adviserend aan GS.

Gezien bovenstaande wordt de definitieve beleidsnota op basis van deze zienswijze aangepast.

2.3 Partners bij uitvoering Flora- en faunawet

Onderwerp: Samenwerking partners (hoofdstuk 3)

Samenvatting zienswijze: In hoofdstuk 3 wordt gesteld dat er gewerkt wordt met verschillende partners. Ze worden echter niet genoemd, zo merkt de heer Baptist op, terwijl je zou verwachten dat hier ook NGO's zouden worden genoemd zoals SOVON, VZZ alsmede Alterra.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: De opgenomen opsomming is niet uitputtend. In de definitieve beleidsnota worden de voorbeelden SOVON Vogelonderzoek Nederland, de Zoogdierverseniging (voorheen: VZZ) en Alterra aan de lijst met partners toegevoegd. Wij merken op dat we in de beleidsnota op enkele plaatsen nog de oude benaming van de Zoogdierverseniging hebben gebruikt. Dit passen we ook aan.

Onderwerp: Rol Faunabeheereenheid

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist merkt op dat de centrale rol die aan de Faunabeheereenheid wordt toegekend voor hem als een storende factor werkt. Daarbij merkt hij op dat het voor hem niet duidelijk wordt wie nu eigenlijk wat doet. Hij vraagt zich af waar de onafhankelijke, wetenschappelijke uitvoering en inhoudelijke verantwoordelijkheid ligt. De provincie zegt volgens hem wel eindverantwoordelijk te zijn, maar de uitvoering wordt grotendeels gelegd bij de FBE. Deze zou hier niet moeten liggen, zo meent hij.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: Wij hebben de mening over de centrale rol van de FBE, die we overigens niet delen, voor kennisgeving aangenomen. Op grond van artikel 29 van de Flora- en faunawet hebben wij Faunabeheereenheid Noord-Brabant (FBE) erkent. Op basis van de Flora- en faunawet zijn aan de FBE bevoegdheden toegekend in het kader van de uitvoering. In faunabeheerplannen geeft de FBE aan op welke wijze een bepaalde beschermde diersoort wordt beheerd. Daarbij wordt gebruik gemaakt van wetenschappelijke gegevens. De FBE valt in dat kader vaak terug op andere instanties. Wij dragen door middel van goedkeuring van de faunabeheerplannen en beheer en schadebestrijding eindverantwoordelijkheid voor de uitvoeringsaspecten. We zijn van mening dat dit voldoende is omschreven in de beleidsnota. De definitieve beleidsnota wordt daarom naar aanleiding van deze zienswijzen niet aangepast.

Onderwerp: Financiering FBE (paragraaf 3.1)

Samenvatting zienswijze: Op pagina 9 staat vermeld dat GS tot op zekere hoogte bijdragen aan de financiering van de uitvoeringstaken van de FBE. De FBE wijst erop dat de provincie als enige de uitvoeringstaken van de FBE financiert. Dit heeft zij in haar statuten vastgelegd. Bij zaken waarbij andere partijen belang hebben, bijvoorbeeld valwildregistratie, zullen financieringspartners worden gezocht.

Indiener(s) zienswijze: 6

Reactie GS: Formeel gezien kunnen de statuten van de FBE de provincie niet binden. Er is voor gekozen dat de FBE de begroting jaarlijks voorlegt aan de provincie Noord-Brabant zodat de FBE ruim van tevoren weet welke bijdrage zij van de provincie mag verwachten. Wij onderschrijven de mening dat het bij zaken waarbij meerdere belangen spelen goed is als financieringspartners worden gezocht. Gezien bovenstaande wordt de definitieve beleidsnota op basis van deze zienswijze niet aangepast.

2.4 Vrijstellingen, aanwijzingen en ontheffingen

Onderwerp: Vrijstellingen (paragraaf 4.2)

Samenvatting zienswijze: De ZLTO onderschrijft de beleidsvoornemens met betrekking tot vrijstellingen.

Indiener(s) zienswijze: 3

Reactie GS: Wij nemen deze zienswijze voor kennisgeving aan.

Onderwerp: Aanwijzingen (paragraaf 4.3)

Samenvatting zienswijzen: De ZLTO geeft aan dat de aanwijzing voor exoten en beschermde diersoorten belangrijk is voor de land- en tuinbouwsector. Zij gaan ervan uit dat de aanwijzing wordt aangepast op basis van een goedgekeurd faunabeheerplan.

Brabants Landschap geeft, mede namens Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer, aan dat zij in diverse terreinen in toenemende mate last en schade ondervinden van exoten, zoals de nijlgans. Zij zouden graag een bijdrage leveren voor een goede regeling van deze problematiek in het op te stellen faunabeheerplan. Vervolgens kan middels een aanwijzing een verantwoord beheer worden gevoerd.

De heer Váhl geeft aan dat hij de marterhond (wasbeerhond) en andere toekomstige gasten in de nota mist. Hij neemt aan dat in het faunabeheerplan deze soort wordt meegenomen, en volgens hem is het raadzaam is om deze hier ook te noemen.

Indiener(s) zienswijze: 3, 7, 8

Reactie GS: In de beleidsnota staat dat wij voornemens zijn een aanwijzing vast te stellen voor bepaalde (invasieve) exoten en onbeschermde diersoorten en dat de FBE hiervoor een faunabeheerplan opstelt. Daarbij merken wij op dat Brabants Landschap, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer vertegenwoordigd zijn in de FBE en in die rol betrokken zijn bij het opstellen van faunabeheerplannen. De specifieke invulling van het beleid voor exoten is afhankelijk van het faunabeheerplan dat daarvoor wordt ontwikkeld, zodat het te prematuur zou zijn hiervoor nu specifieke soorten en nadere regels in op te nemen. Gezien bovenstaande wordt de definitieve beleidsnota op basis van deze zienswijze niet aangepast.

Onderwerp: aanwijzing (paragraaf 4.3)

Samenvatting zienswijze: Het gestelde onder 4.3. is onduidelijk, zo meent de heer Baptist. Een aanwijzing heeft uitsluitend betrekking op het doden van beschermde inheemse diersoorten met het jachtgeweer.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: Een aanwijzing (artikel 67 van de Flora- en faunawet) kan betrekking hebben op zowel beschermde als onbeschermde diersoorten. Bij een aanwijzing kunnen aan personen of categorieën van personen bevoegdheden worden verleend tot het doen van ingrepen in populaties. Het betreft hier de bevoegdheid van doden van de betreffende beschermde of onbeschermde diersoort, het weghalen of verstoren van nesten, holen of verblijfplaatsen van dieren, het rapen, uit het nest nemen, beschadigen of vernielen van eieren van deze diersoorten. Gezien bovenstaande wordt de definitieve beleidsnota op basis van deze zienswijze niet aangepast.

Onderwerp: Voorschriften ontheffingen (paragraaf 4.5)

Samenvatting zienswijze: De ZLTO is blij met het uitgangspunt om voor bepaalde gewassen aan te sluiten bij de beleidsregel van het Faunafonds. Wij gaan er vanuit dat dit ook in de handhaving wordt doorvertaald.

Indiener(s) zienswijze: 3

Reactie GS: Deze veronderstelling wordt terecht gedaan, er vindt afstemming met handhaving plaats over de uitvoering van ontheffingen. De zienswijze geeft geen aanleiding om de definitieve beleidsnota aan te passen.

Onderwerp: Ontheffingen op voorhand (paragraaf 4.4.1)

Samenvatting zienswijze: De Dierenbescherming is in algemene zin niet enthousiast over provinciebrede ontheffingen, ontheffingen op voorhand en/of het verstrekken van een ontheffing terwijl een schadehistorie onderbreekt. Als spoedig ingrijpen geboden is, dan zou dat ook mogelijk moeten zijn door het snel en adequaat verstrekken van een ontheffing, na een zorgvuldige en overwogen belangenafweging. De Dierenbescherming adviseert de provincie zeer terughoudend te zijn met provinciebrede ontheffingen.

Indiener(s) zienswijze: 9

Reactie GS: Provinciebrede ontheffingen worden door ons niet of nauwelijks afgegeven. Ontheffingen op voorhand worden afgegeven indien voldoende onderbouwd is dat een bepaalde diersoort binnenkort schade gaat verrichten. Deze verwachting moet hard worden gemaakt, met name door ervaringen met schadegevoelige gewassen en schadeveroorzakende diersoorten in het verleden. De ontheffing op voorhand mag pas gebruikt worden als er daadwerkelijk sprake is van (dreigende) schade. Gezien bovenstaande wordt de definitieve beleidsnota op basis van deze zienswijze niet aangepast.

2.5 Erkende belangen

Onderwerp: Erkende belangen (hoofdstuk 5 algemeen)

Samenvatting zienswijze: Het bestuur van de FBE zou het zeer op prijs stellen wanneer per belang concreet een conclusie wordt opgenomen. Dit versterkt de onderbouwing van het faunabeheerplan.

Indiener(s) zienswijze: 6

Reactie GS: Naar onze mening is het niet mogelijk een eenduidige conclusie per belang weer te geven, omdat er zeer verschillende schadesituaties onder één belang (kunnen) vallen. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Uitbreiding van dodingsmiddelen en -methoden

Samenvatting zienswijze: In een uitbreiding van dodingsmiddelen en -methoden, zoals vangkooien, lokvogels, kunstlicht en aardhonden, naast de huidige, landelijke vrijstelling voor de bestrijding van haas, konijn, zwarte kraai en vos ziet de Dierenbescherming geen meerwaarde. Het gebruik van vangkooien, lokvogels en kunstlicht vinden zij overbodig en dieronvriendelijk in verband met verstoring en stress. De Dierenbescherming adviseert de provincie uitbreiding van dodingsmiddelen en -methoden, vanwege het risico op ernstige aantasting van dierenwelzijn, niet toe te staan.

Indiener(s) zienswijze: 9

Reactie GS: Als de huidige, landelijke vrijstelling niet afdoende is om schade te voorkomen, is het vanuit de Flora- en faunawet geoorloofd om ontheffing te verlenen voor het inzetten van de genoemde middelen. Het moet dan wel duidelijk zijn dat gebruik van de middelen een meerwaarde hebben boven het gebruik maken van de vrijstelling. We toetsen of door gebruik van het middel de schade wel efficiënt voorkomen/bestreden kan worden, daar waar enkel het gebruik maken van de vrijstelling geen soelaas biedt. Overigens kan het gebruik van kunstlicht leiden tot een meer gerichte vorm van afschot, zodat het lijden van het dier kan worden beperkt. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Melding van gebruik kunstlicht bij de politie (hoofdstuk 5 algemeen)

Samenvatting zienswijze: De Wildbeheereenheid Midden-Brabant geeft aan dat GS normaliter aan een ontheffing met kunstlicht de voorwaarde verbindt dat gebruik van de ontheffing 24 uur van te voren bij de politie moet worden gemeld. Volgens de WBE werkt dit in de praktijk niet goed vanwege administratieve belasting. Vijf minuten van tevoren is effectiever, zo blijkt ook uit verzoeken van de politie.

Indiener(s) zienswijze: 5

Reactie GS: De voorwaarde waar naar wordt verwezen met betrekking tot de melding van gebruik van kunstlicht bij de politie, 24 uur van tevoren, staat niet in de beleidsnota. Bij de totstandkoming van de ontheffingen op basis van het faunabeheerplan zullen wij rekening houden met de voorkeuren van de politie. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Tabel erkende belangen (hoofdstuk 5 algemeen)

Samenvatting zienswijze: Het bestuur van de FBE attendeert GS erop dat GS ook een vrijstelling kunnen verlenen ter voorkoming van schade aan flora en fauna. Dit staat niet in de tabel op pagina 17 aangegeven.

Indiener(s) zienswijze: 6

Reactie GS: In het schema is aangegeven dat er een vrijstelling kan worden verleend ter voorkoming en bestrijding van schade in zijn algemeenheid. Daaronder vallen de specifieke belangen die daaronder staan, waaronder voorkoming van schade aan flora en fauna. Niettemin kan dit inderdaad leiden tot verwarring. Wij passen daarom de tabel in de definitieve beleidsnota aan en geven aan dat voor alle specifieke belangen een vrijstelling kan worden verlenen. Overigens is het maken van een vrijstelling een bevoegdheid van PS en staat dit niet goed in de toelichting boven de tabel (daar worden enkel GS genoemd). Ook dit wordt aangepast in de definitieve beleidsnota.

Onderwerp: Ontheffing op voorhand in kader van de volksgezondheid (paragraaf 5.1.1)

Samenvatting zienswijze: Het bestuur van de FBE acht het wenselijk dat er wel degelijk een ontheffing op voorhand mogelijk is in het kader van dit belang. De laatste twee jaar komen meer en meer klachten binnen van beheerders van open zwemwater, die problemen hebben met behoud van hun waterkwaliteit als gevolg van de aanwezigheid van watervogels (met name ganzen).

Indiener(s) zienswijze: 6

Reactie GS: Bij een ontheffing in het belang van de volksgezondheid achten wij het nodig dat voldoende objectief vaststaat dat de volksgezondheid daadwerkelijk in gevaar is. Daarom stellen wij de voorwaarde dat er een verklaring van een onafhankelijke deskundige bij de aanvraag wordt overgelegd en dat een causaal verband tussen de aanwezigheid van de dieren en het risico op aantasting van de volksgezondheid aannemelijk moet zijn. Dit verhoudt zich ons inziens slecht met een ontheffing op voorhand. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Alternatieve middelen in het kader van de verkeersveiligheid (paragraaf 5.1.2)

Samenvatting zienswijzen: De Faunabescherming geeft aan dat door middel van een aanwijzing voor zwijnen en damherten en door middel van een ontheffing voor reeën toestemming wordt verleend om deze dieren te doden. Er wordt in de tekst echter niet gesproken over effectieve alternatieve maatregelen die voorhanden zouden zijn om de kans op aanrijdingen te voorkomen. Zo kan ter plaatse de maximumsnelheid worden verlaagd en/of kan de wegberm overzichtelijker worden gemaakt door te hoge of dicht op de weg groeiende vegetatie in te korten, meent de Faunabescherming.

Ook de Wildbeheereenheid Midden-Brabant en de Dierenbescherming spreken van andere mogelijkheden om verkeersongelukken te voorkomen, met name ontsnipperende maatregelen.

Indiener(s) zienswijze: 1, 5, 9

Reactie GS: In het kader van de verbinding van de Brabantse natuurgebieden zijn op diverse plaatsen faunabruggen aangelegd. Ook zijn er wildspiegels aangebracht en vindt afsluiting van natuurgebieden plaats. Ondanks deze maatregelen is het nodig om beheersmaatregelen te nemen ten aanzien van deze beschermde diersoorten, aangezien het risico op aanrijdingen met deze dieren blijft bestaan. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Nulstand voor wilde zwijnen en damherten (paragraaf 5.1.2) (Naast paragraaf 5.1.2 Openbare veiligheid, ook paragraaf 5.3.3 Belangrijke schade aan bossen en paragraaf 5.9 Populatieomvang van het edelhert, het ree, het damhert of het wilde zwijn)

Samenvatting zienswijzen: De ZLTO geeft aan de tekst ‘geen duurzame populatie’ op pagina 16 liever vervangen te zien door ‘nulstand’. Het is voor de agrarische sector van groot belang het uitgangspunt van de nulstand te handhaven.

Brabants Landschap, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer geven ten aanzien van wilde zwijnen aan dat het naar hun mening niet (meer) reëel is uit te blijven gaan van een nulstand middels een aanwijzing, gezien de feitelijke situatie en de verwachte verdere verspreiding binnen Noord-Brabant.

Intensieve bejaging door de plaatselijke wildbeheereenheden leidt niet tot de gewenste nulstand. Deze drie partijen zijn van mening dat er ruimte dient te komen om deze soort op een verantwoorde wijze een plaats te geven zonder dat dit tot reële schade leidt. Zij adviseren deze problematiek breder op te pakken en in het op te stellen faunabeheerplan nader te laten uitwerken.

De heer Baptist merkt op dat het beleid in strijd zou zijn met de Flora- en faunawet. Het wilde zwijn is een van nature voorkomend dier. Het uitroeien van deze soort is volgens hem in strijd met de wet.

Indiener(s) zienswijze: 3, 7, 10

Reactie GS: De term ‘geen duurzame populatie’ houdt in dat een nulstand wordt nagestreefd. Desalniettemin kunnen wij ons voorstellen dat het gebruik van verschillende termen verwarring veroorzaakt. We hanteren daarom in de definitieve beleidsnota enkel de term ‘nulstand’.

Wij hebben ook geconstateerd dat het aantal wilde zwijnen in Noord-Brabant toeneemt. Het is echter onjuist om het beleid aan te passen omdat de doelstelling niet wordt gehaald. Wij houden in deze beleidnota het uitgangspunt aan dat er in Noord-Brabant een nulstand voor wilde zwijnen wordt nagestreefd.

De gunstige staat van instandhouding van het wilde zwijn is in Nederland niet in het geding. Deze wordt gegarandeerd door het instellen van de twee leefgebieden: De Meinweg in Limburg en De Veluwe in Gelderland. Buiten deze gebieden geldt een nulstandbeleid vanwege risico's op overdracht van dierziekten, verkeersveiligheid en onder andere schade aan de landbouw. Gezien het bovenstaande, geven de zienswijzen geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Het edelhert (paragraaf 5.1.2)

(Naast paragraaf 5.1.2 Openbare veiligheid, ook paragraaf 5.3.3 Belangrijke schade aan bossen en paragraaf 5.9 Populatieomvang van het edelhert, het ree, het damhert of het wilde zwijn)

Samenvatting zienswijze: Voor wat betreft het edelhert merken Brabants Landschap, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer op dat daarvoor min of meer hetzelfde geldt als voor het wilde zwijn en het damhert. De edelhert komt nog niet in Noord-Brabant voor, maar heeft vanuit ecologische overwegingen een grote meerwaarde, zo menen zij. Recente studies in twee pilotgebieden bevestigen dit volgens de indieners. Zij merken op dat de beleidsnota niet ingaat op deze onderzoeksrapporten en op de lopende praktijkpilot in het Weerterbos. De partijen bepleiten ruimte om in het op te stellen faunabeheerplan enkele leefgebieden aan te wijzen, populatiebeheer in te stellen en daarbij een schaderegeling uit te werken.

Indiener(s) zienswijze: 7

Reactie GS: Ten aanzien van deze zienswijze, verwijzen wij naar de beantwoording na het advies van het Faunafonds in hoofdstuk 3 van deze nota van zienswijzen.

Onderwerp: Draagkrachtberekening voor reeën (paragraaf 5.1.2)

(Naast paragraaf 5.1.2 Openbare veiligheid, ook paragraaf 5.3.3 Belangrijke schade aan bossen en paragraaf 5.9 Populatieomvang van het edelhert, het ree, het damhert of het wilde zwijn)

Samenvatting zienswijzen: De Faunabescherming merkt op dat voor reeën op basis van een draagkrachtberekening wordt bepaald wat een goede populatieomvang is. De draagkrachtberekening is volgens haar slechts een statistische indicatie en niet adequaat om te bepalen wat een goede populatieomvang is. Draagkracht van een gebied kan niet worden berekend, het gaat om een dynamisch evenwicht waarnaar de populatie zich automatisch ontwikkelt, zo meent de Faunabescherming. Op basis hiervan zou volgens haar geen ontheffing mogen worden verleend.

De Dierenbescherming geeft GS in overweging de daadwerkelijke noodzaak en schaal van het populatiebeheer in Brabant nog eens goed/kritisch te overdenken.

De heer Baptist geeft aan dat de beleidsnota voorwaarden dient te bepalen waaraan een populatieomvang van de soort als ree dient te voldoen. Hij meent dat een probleem hierbij is dat er geen betrouwbare populatiebepalingen van reeën zijn. Dit mag niet worden overgelaten aan de FBE, zo meent hij.

Indiener(s) zienswijze: 1, 9, 10

Reactie GS: In de beleidsnota staat dat een goede omvang van het aantal reeën op basis van draagkrachtberekeningen wordt bepaald. Deze draagkrachtberekeningen worden onderbouwd in het faunabeheerplan van de FBE, die daarvoor de juiste wettelijke instantie is. De FBE maakt bij het opstellen van de draagkrachtberekeningen gebruik van de berekeningsmethode van Van Haaften. Dit geeft over het algemeen een goed beeld van de draagkracht van een gebied. In de jurisprudentie wordt de gehanteerde draagkrachtberekening ook geaccepteerd als basis voor de verlening van ontheffingen. Gezien het bovenstaande, geven de zienswijzen geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Ontheffing op voorhand in kader van infrastructurele dijken (paragraaf 5.1.2)

Samenvatting zienswijze: In relatie tot schade aan infrastructurele dijken acht het bestuur van de FBE het wenselijk dat hier duidelijk de mogelijkheid voor een ontheffing op voorhand wordt vermeld. In bijlage 1 is dit wel duidelijk vermeld.

Indiener(s) zienswijze: 6

Reactie GS: Wij constateren dat dit inderdaad niet in de tekst zelf, maar wel in bijlage 1 is opgenomen. Wij voegen dit daarom toe aan de tekst van de definitieve beleidsnota.

Onderwerp: Ontheffingen (paragraaf 5.2)

Samenvatting zienswijze: De ontheffing die in 2006 was verleend in het kader van de veiligheid van het vliegverkeer stond op naam van de Faunabeheereenheid en niet zoals de beleidsnota vermeldt op naam van de Koninklijke Luchtmacht.

Indiener(s) zienswijze: 6

Reactie GS: Deze ontheffing is inderdaad verleend aan de FBE en niet (rechtstreeks) aan de Koninklijke Luchtmacht, zoals vermeld staat in de conceptbeleidsnota. De tekst van de beleidsnota wordt hierop aangepast.

Onderwerp: Begrip ‘belangrijke schade’ (paragraaf 5.3.1)

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist is van mening dat het drempelbedrag geen recht doet aan een goede afweging van belangen. Hij geeft aan dat dit in strijd is met het proportionaliteitsbeginsel.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: In de jurisprudentie is vast komen te staan dat 250 euro per geval een juiste definitie is voor belangrijke schade. Ook het Faunafonds adviseert dit bedrag aan te houden als drempelbedrag. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Ontheffingen op voorhand versus aanvullende ontheffingen (paragraaf 5.3.1)

Samenvatting zienswijze: In de paragraaf over belangrijke schade aan gewassen (paragraaf 5.3.1) lopen ontheffing op voorhand en aanvullende ontheffing enigszins door elkaar. Graag ziet het bestuur van de FBE hier een duidelijke splitsing.

Indiener(s) zienswijze: 6

Reactie GS: In de derde alinea van deze paragraaf is inderdaad niet duidelijk dat het tweede gedeelte gaat over incidentele ontheffingen. Dit wordt aangepast in de definitieve beleidsnota.

Onderwerp: Preventieve middelen (paragraaf 5.3.1)

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist is van mening dat onder preventieve middelen ook moet worden verstaan dat geen gewassen worden geteeld op plaatsen waar de natuurlijke omstandigheden tot een grote kans op schade leiden. Dit geldt zowel voor de grondsoorten, de waterpeilen als voor andere natuurlijke randvoorwaarden, merkt hij op. Het mag volgens hem niet zo zijn dat gewassen worden geteeld op ongeschikte plaatsen en zogenaamde schade wordt afgewenteld op de gemeenschap.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: De Flora- en faunawet geeft aan ons geen bevoegdheden om te bepalen waar gewassen wel of niet moeten worden geteeld. De zienswijze geeft daarom geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Ganzenbeleid (paragraaf 5.3.1)

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist is van mening dat het ganzenbeleid in de praktijk niet werkt. Men moet bij het kiezen van gronden naar zijn mening vooral kijken naar de eisen die de ganzen aan hun omgeving stellen en niet naar het al dan niet vrijwillig meewerken van boeren. Het beleid moet consequent worden toegepast, dus geen uitzonderingssituaties binnen de opvanggebieden of tussen de opvanggebieden en de slaapplekken, zo meent hij.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: Het Beleidskader Faunabeheer is een landelijk kader voor het opvangen van overwinterende ganzen. Het Beleidskader is vastgesteld om daarmee een mogelijke oplossing te bieden voor de schadeproblematiek. Vrijwilligheid is één van de uitgangspunten van het Beleidskader. Het gaat ons te ver om deze beleidsnota aan te grijpen om het in het Beleidskader geformuleerde uitgangspunt te wijzigen. Het Beleidskader is de juiste plek om nader te kijken naar eventuele onvrijwilligheid. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Grens voor belangrijke schade bij vee (paragraaf 5.3.2)

Samenvatting zienswijze: In het kader van het gelijkheidsbeginsel acht het bestuur van de FBE het hier verantwoord ook de grens van € 250 aan te houden als belangrijke schade.

Indiener(s) zienswijze: 6

Reactie GS: Ook voor belangrijke schade aan vee hanteren wij de grens van € 250. We passen de definitieve beleidsnota hier op aan.

Onderwerp: Vossenwerende maatregelen/rasters (paragraaf 5.3.2)

(Naast paragraaf 5.3.2 Belangrijke schade aan vee, ook paragraaf 5.8 Schade door konijnen of vossen op sportvelden of industrieterreinen en paragraaf 5.10 Schade op begraafplaatsen)

Samenvatting zienswijzen: Op pagina 20 wordt gesteld dat er ontheffing kan worden verleend vanwege schade aan lammeren en biggen door vossen. De Faunabescherming geeft aan dat vossen door aanwezigheid van de moederdieren geen kans krijgen om deze dieren aan te vallen. Daarnaast geeft de Faunabescherming aan dat lammeren en biggen onder toezicht worden gehouden en 's nachts in afgesloten ruimten worden ondergebracht. Kippen dienen deugdelijk opgehokt te worden. Als de grondgebruiker zijn dieren niet op deze wijze beschermt moet dit als een bedrijfsrisico worden beschouwd, zo meent zij. De Dierenbescherming geeft aan dat bij kippenhouders die een systeem met vrije uitloop hanteren, predatie een probleem kan zijn. Volgens de Dierenbescherming geldt daarvoor dat het nemen van werende maatregelen de aangewezen weg is, en bovendien duurzamer en effectiever is dan het middels afschot reageren op deze overlast. Ditzelfde geldt voor bestrijding van vossen, mollen en konijnen op sportvelden en begraafplaatsen, vindt zij.

De heer Baptist geeft aan dat ten aanzien van grote Freilandbedrijven, het primair van belang dat deze uitsluitend daar worden gevestigd waar de natuurlijke omstandigheden dit toelaten. De investering in een hek maakt deel uit van de economische afweging die de ondernemer moet maken en is volgens de indiener geen breed maatschappelijk belang.

Indiener(s) zienswijze: 1, 9, 10

Reactie GS: Uit de registraties van het Faunafonds blijkt dat vossen, ondanks de aanwezigheid van moederdieren, schade kunnen veroorzaken aan bedrijfsmatig gehouden vee. 's Nachts ophokken blijkt in de praktijk niet voldoende te zijn om schade te voorkomen.

In het kader van de Flora- en faunawet kunnen wij niet sturend optreden ten aanzien van de vestiging van (Freiland)bedrijven. Wel stellen we de voorwaarde dat een vossenwerend raster moet worden geplaatst. Deze voorwaarde nemen wij niet op bij grote bedrijven omdat dit economisch niet in redelijkheid kan worden geëist. Uit onderzoek blijkt dat een dergelijke oplossing een bedrijf 10% tot 35% van de totale omzet kost. Bovendien zou dit leiden tot een verheking van het landschap. Deze argumenten gelden ook voor raster rondom sportvelden. Bij sportvelden speelt ook dat deze terreinen toegankelijk zijn voor groepen mensen en deze daarom, zelfs met een raster, niet (eenvoudig) vrij te houden zijn van konijnen en vossen. Bij begraafplaatsen speelt hetzelfde. Gezien het bovenstaande, geven de zienswijzen geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Groot bedrijf (paragraaf 5.3.2)

Samenvatting zienswijzen: De ZLTO geeft aan dat in plaats van de regel om geen vossenwerend raster te eisen bij grote bedrijven, moet gelden dat er geen hek geplaatst hoeft te worden bij alle bedrijven. Zij stelt voor om “grote bedrijven” te vervangen door “bedrijfsmatige veehouderij”.

Het bestuur van de FBE ziet hier graag iets concretere omschrijvingen. Wat is een groot bedrijf? Volstaat hier niet bedrijfsmatig?

Indiener(s) zienswijze: 3, 6

Reactie GS: Wij hanteren geen concreet criterium ter invulling van het begrip ‘groot bedrijf’, omdat dit van een aantal zaken afhankelijk is. Een bedrijf kan bijvoorbeeld groot zijn in het aantal dieren of de oppervlakte van het bedrijf. Dit zijn factoren die moeten worden meegewogen bij het bepalen of het redelijk is een vossenwerend raster te eisen. Het is aan de aanvrager dit voldoende te onderbouwen en wij vragen advies aan het Faunafonds. Daarbij merken wij op dat het begrip ‘groot bedrijf’ een uitgangspunt is, waarvan ook kan worden afgeweken als er maatwerk nodig is. Zo kunnen wij ons voorstellen dat het vanwege de inrichting van het landschap, bijvoorbeeld bij de aanwezigheid van veel sloten, geen redelijke eis is om een hek te plaatsen. De definitie beleidsnota wordt, gezien het bovenstaande, verduidelijkt.

Onderwerp: Schoontijd van de vos (paragraaf 5.3.2)

Samenvatting zienswijzen: In de huidige ontheffingen wordt opgenomen dat tijdens de schoontijd de vos niet mag worden bejaagd. Wildbeheereenheid Midden-Brabant geeft in overweging om in erkende weidevogelgebieden het doden van vossen tijdens de schoontijd wél toe te staan. Op deze manier wordt de nadrukkelijke keuze voor het behoud en versterken van de broedresultaten gemaakt, zo meent de WBE. Wel lijkt het de WBE redelijk het afschot in die periode te beperken tot maximaal één kilometer rondom de erkende weidevogelgebieden. Deze afstand wordt onderbouwd in een rapport van J.L. Mulder.

De heer Baptist geeft aan dat hem de term 'schoontijd' niet bekend is. Hij geeft aan dat het hem onduidelijk is wanneer de schoontijd is en waarom er voor die periode geen ontheffingen worden verleend.

Indiener(s) zienswijze: 5, 10

Reactie GS: Het begrip 'schoontijd' staat in het Van Dale Groot Woordenboek der Nederlandse Taal. Volgens de Van Dale betreft het een juridisch begrip dat "gesloten vistijd, gesloten jachtseizoen" betekent. Dat zou een (soort) cirkelredenering opleveren. We vervangen daarom de term 'schoontijd' in de beleidsnota door de periode waarin de vossen afhankelijke jonge vossen hebben. Het aanvullend gebruik van kunstlicht kan ertoe bijdragen dat het aantal vossen in het voorjaar extra beperkt is in de directe omgeving van weidevogelgebieden. Wij kiezen er echter voor om in de schoontijd geen op de vrijstelling aanvullende middelen toe te staan. Wij zijn van mening dat de vrijstelling in die periode voldoende mogelijkheden biedt. Gezien het bovenstaande, geven de zienswijzen, naast het vervangen van het woord 'schoontijd' geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Besmetting van vee via bacteriën (paragraaf 5.3.2)

Samenvatting zienswijze: De ZLTO geeft aan niet te kunnen bedenken welke twee middelen effectief mogelijk zijn bij besmetting via bacteriën of hoe veehouders aan kunnen tonen dat deze niet werken. Gevraagd wordt deze beleidsregel te heroverwegen.

Indiener(s) zienswijze: 3

Reactie GS: De Gezondheidsdienst voor Dieren (GD; www.gddeventer.com) heeft in 2009 een advies uitgebracht hoe om te gaan met risico's op besmetting van bacteriën aan vee ('Afweerstoffen tegen salmonella in tankmelk: Plan van aanpak'). Dit rapport gaat over besmetting met de salmonellabacterie, maar hierin staan voorzorgsmaatregelen genoemd om besmetting van vee via bacteriën te voorkomen, die ook in andere gevallen te gebruiken zijn. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Schade aan flora en fauna (paragraaf 5.4)

Samenvatting zienswijze: De heer Váhl mist het belang van flora en fauna. In de nota wordt wel gesproken over schade die een vos aan weidevogels kan aanbrengen, maar niet dat hij ook aan andere diersoorten schade kan toebrengen.

Indiener(s) zienswijze: 8

Reactie GS: Paragraaf 5.4 van de beleidsnota ziet op het belang van de voorkoming van schade aan flora en fauna. De beleidsnota geeft aan hoe wij uitvoering geeft aan de bevoegdheden die wij vanuit de Flora- en faunawet hebben en geeft daarbinnen het algemene beleid weer. Voor de invulling daarvan hebben wij ons gericht op algemeen voorkomende situaties. Dit laat onverlet dat er specifieke situaties kunnen zijn die niet van tevoren te voorzien zijn en/of minder vaak voorkomen en daarmee niet in de beleidsnota zijn beschreven. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Schade van ganzen aan zwak gebufferde vennen en nat schraalland (paragraaf 5.4.1)

Samenvatting zienswijze: In de zienswijze van Brabants Landschap, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer geven zij aan dat in diverse terreinen last en schade wordt ondervonden van de inheemse soorten grauwe gans en Canadese gans bij de inrichting en het beheer van zwak gebufferde vennen en nat schraalland. Zij pleiten hier voor een nadere analyse, afstemming en beheer met de verschillende partijen.

Indiener(s) zienswijze: 7

Reactie GS: Brabants Landschap, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer zijn vertegenwoordigd in de FBE. De FBE heeft de mogelijkheid om bijvoorbeeld een faunabeheerplan te ontwikkelen op dit punt. De beleidsnota biedt hiervoor ruimte. Op basis daarvan kunnen wij nieuw beleid ontwikkelen. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Aantonen erkende weidevogelgebieden (paragraaf 5.4.2)

Samenvatting zienswijze: De ZLTO ziet niet in waarom moeten worden aangetoond waar weidevogelgebieden liggen, wanneer dit al bekend zijn bij de provincie. Voorgesteld wordt om hier de weidevogelgebieden te noemen zoals opgenomen in het Natuurbeheerplan.

Indiener(s) zienswijze: 3

Reactie GS: Procedureel geldt dat de bewijslast bij de aanvrager van een ontheffing ligt, dus ook om aan te tonen waar het erkende weidevogelgebied ligt. Dit neemt niet weg dat de provincie hiervoor informatie kan aanleveren. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Stand weidevogels (paragraaf 5.4.2)

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist geeft het volgende aan: het is al lang wetenschappelijk aangetoond dat de stand van de weidevogels door tal van oorzaken wordt aangetast, waarbij de belangrijkste oorzaken de veranderende waterpeilen en grondgebruik zijn, zo meent hij. Het schieten van vossen doet volgens hem niets af aan de totale predatie van nesten.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: De beleidsnota gaat over de wijze waarop wij gebruik maken van onze bevoegdheden in het kader van de Flora- en faunawet. Met de indiener zijn wij van mening dat er ook andere oorzaken zijn voor de teruggang van de stand van weidevogels. Om dit tij te keren is door de overheid op ander gebied beleid ingezet. Uit onderzoek blijkt echter dat de aanwezigheid van vossen wel degelijk bijdraagt aan een verminderde overlevingskans (van broedsels) van weidevogels, zodat in en bij de erkende weidevogelgebieden predatie van weidevogels een probleem en bedreigend voor de stand van weidevogels is. De vos is door de Minister van LNV ook op de landelijke vrijstellingslijst geplaatst in verband met het belang van de bescherming van weidevogels. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Bescherming akkervogels (paragraaf 5.4.2)

Samenvatting zienswijzen: De ZLTO geeft aan dat, in aanvulling op de bescherming van weidevogelgebieden, de aangewezen gebieden voor (collectief) akkervogelbeheer op eenzelfde manier beschermd kunnen worden.

Het bestuur van de FBE geeft ons in overweging naast weidevogels ook akkervogels te benoemen als kwetsbare soorten.

Indiener(s) zienswijze: 3, 6

Reactie GS: De bescherming van akkervogels is een te grote wijziging van het beleid om op dit moment in de beleidsnota op te nemen. Het is wel mogelijk om hiervoor in de toekomst, op basis van een faunabeheerplan, beleid voor te ontwikkelen. De beleidsnota bevat hiervoor ruimte. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Beperken toegestane kogelgeweren doden van vossen (paragraaf 5.4.2)

Samenvatting zienswijze: De Wildbeheereenheid Midden-Brabant merkt op dat de toegestane kogelgeweren bij ontheffingen voor vossen beperkt zouden moeten worden tot kaliber .243. Zwaardere kalibers leiden volgens de WBE tot onnodige verstoring in het gebied en leiden tot onveilige situaties vanwege ricochet.

Indiener(s) zienswijze: 5

Reactie GS: De Flora- en Faunawet beperkt het aantal geweren dat in het kader van jacht, en beheer en schadebestrijding mag worden gebruikt. De landelijke vrijstelling voor de vos beperkt de kogelgeweren die vanuit de Flora- en faunawet mogen worden gebruikt niet ten aanzien van de vos. Wij volgen het uitgangspunt van deze landelijke vrijstelling. Overigens hebben jachtaktehouders zelf ook een verantwoordelijkheid in het voorkomen van onnodige verstoring en het voorkomen van onveilige situaties. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Beperking aantal lichtbakken (paragraaf 5.4.2)

Samenvatting zienswijzen: De Wildbeheereenheid Midden-Brabant geeft aan één lichtbakvergunning per 1.000 hectare werkgebied een redelijke norm te zouden vinden.

De heer Váhl geeft aan dat het maximaliseren van het aantal lichtbakken in verband met lichtvervuiling, berust op niet relevante argumenten. Hij merkt daarover het volgende op. Er wordt meestal gebruik gemaakt van een schijnwerper die een vergelijkbare hoeveelheid licht afgeeft als de verstraler van een auto. De vos wordt met deze ontheffing meestal vanuit de auto en dus vanaf de weg bejaagd. Bovendien is er volgens hem juist een inspanningsplicht waarbij verlangd wordt om zoveel mogelijk gebruik te maken van de ontheffing. Daarnaast brengt de administratie een hoop bureaucratische rompslomp met zich mee, zo merkt hij op.

Indiener(s) zienswijze: 5, 8

Reactie GS: De bedoeling van de maatregel die in de beleidsnota staat, is het stellen van een maximum aan het aantal lichtbakken dat tegelijkertijd wordt gebruikt. De gedachte hierachter is dezelfde als die in het zorgbeginsel in de Flora- en faunawet is verwoord: een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild leven dieren en hun directe leefomgeving. Van daaruit willen wij onnodige verstoring van de (overige) diersoorten voorkomen. In het faunabeheerplan kan uitgewerkt te worden wat een redelijke norm is voor het aantal lichtbakken. Overigens geldt er vanuit een verleende ontheffing geen inspanningsplicht om daar zoveel mogelijk gebruik van te maken. Sterker nog: er mag alleen gebruik worden gemaakt van een ontheffing als het belang waarvoor de ontheffing is afgegeven, in het geding is. Gezien het bovenstaande, geven de zienswijzen geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Ontheffing op voorhand (paragraaf 5.5)

Samenvatting zienswijze: De FBE ziet graag de mogelijkheid om toch een ontheffing op voorhand voor het verontrusten en weren van steenmarters aan te vragen. Wanneer de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming (VZZ), waarmee de FBE in dit belang samenwerkt, uitvoerder wordt van een dergelijke ontheffing, neemt naast draagvlak ook de bekendheid van het probleem toe, merkt de FBE op.

Indiener(s) zienswijze: 6

Reactie GS: Op dit moment is er slechts sprake van geringe aantallen steenmarters in Noord-Brabant. Er is tot nu toe ook geen schade of belangrijke overlast van steenmarters gemeld. Wij zien daarom op dit moment geen noodzaak om de mogelijkheid tot het verlenen van een ontheffing op voorhand in de beleidsnota op te nemen. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Toets na verlenen ontheffing op voorhand (paragraaf 5.8)

Samenvatting zienswijze: Het bestuur van de FBE merkt op dat het hierbij lijkt of, nadat de ontheffing op voorhand verleend is, nog een nadere toets dient te worden uitgevoerd. Graag ziet het bestuur het beleid op dit punt verduidelijkt.

Indiener(s) zienswijze: 6

Reactie GS: De laatste alinea van deze paragraaf kan inderdaad verwarring scheppen door de volgorde van de zinnen. Wij passen de tekst in de definitieve beleidsnota aan.

Onderwerp: Schade op begraafplaatsen (paragraaf 5.10)

Samenvatting zienswijze: Het bestuur van de FBE geeft aan dat dit belang met grote regelmaat blijkt te worden geschaad. In 2010 zijn al meerdere aanvragen bij de FBE ingediend en door de provincie verleend. Het bestuur van de FBE verzoekt ons deze ontheffing op voorhand mogelijk te maken.

Indiener(s) zienswijze: 6

Reactie GS: Wij verbinden aan een ontheffing in het belang van schade op begraafplaatsen de voorwaarde dat de situatie goed in beeld wordt gebracht. Daarmee kiezen we er nadrukkelijk voor om een ontheffing betrekking te laten hebben op één begraafplaats. Dit is mede vanwege de verschillende karakters van begraafplaatsen. Hier past ons inziens geen ontheffing op voorhand bij. Wel merken wij op dat de door ons gekozen formulering over de voorwaarde om de situatie goed in beeld te brengen verwarring kan scheppen. We bedoelen met deze formulering dat de beheerder c.q. de eigenaar van de begraafplaats de situatie goed in beeld moeten brengen. In de meeste gevallen is dat de gemeente. We passen dit aan in de definitieve beleidsnota.

2.6 Handhaving

Onderwerp: Toezicht op preventieve middelen (hoofdstuk 6 algemeen)

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist meldt dat ten aanzien van de handhaving er te weinig toezicht is op de plaatsing van preventieve middelen.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: Zoals in het hoofdstuk handhaving is aangegeven worden afgegeven ontheffingen actief door de afdeling Handhaving gecontroleerd. Hierbij wordt expliciet gecontroleerd op de aanwezigheid van preventieve middelen. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Intrekken jachtakte (paragraaf 6.2)

Samenvatting zienswijze: De heer Vermeulen geeft aan dat aan paragraaf 6.2 mogelijk kan worden toegevoegd dat het intrekken van een jachtakte de bevoegdheid van de korpschef is.

Indiener(s) zienswijze: 2

Reactie GS: Er wordt in de beleidsnota niet gesproken over het intrekken van de jachtakte, juist omdat dit niet tot onze bevoegdheden behoort. Daarom geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Digitaal registratiesysteem (paragraaf 6.3)

Samenvatting zienswijze: Het bestuur van de FBE vraagt zich af of de laatste alinea van 6.3 iets aan het beleid toevoegt. Zij stelt daarom voor deze passage te verwijderen. De mededeling dat het wenselijk is dat deze procedure gedigitaliseerd wordt, wordt uiteraard door het bestuur onderschreven.

Indiener(s) zienswijze: 6

Reactie GS: Wij zijn van mening dat deze alinea aangeeft wat op dit moment en wat in de toekomst de procedure is met betrekking tot het houden van toezicht en het handhaven. Wij handhaven daarom deze alinea.

Onderwerp: Opsporingsbevoegdheid van de AID (paragraaf 6.4)

Samenvatting zienswijze: De heer Vermeulen geeft aan dat in de beleidsnota staat dat de AID een algemene opsporingsbevoegdheid heeft voor onder andere groene wetgeving. Dit schept volgens hem verwarring, want de 'algemene' opsporingsambtenaren worden genoemd in art. 141 van het Wetboek van Strafvordering. AID-medewerkers zijn buitengewone opsporingsambtenaren als bedoeld in art. 142 lid 1 van het Wetboek van Strafvordering. Voorgesteld wordt om aan te geven dat de AID-medewerkers een 'ruime' opsporingsbevoegdheid hebben.

Indiener(s) zienswijze: 2

Reactie GS: Bedoeld wordt inderdaad te zeggen dat AID-medewerkers een ruime, buitengewone opsporingsbevoegdheid hebben. In de definitieve nota wordt hier verduidelijking in aangebracht. Tevens wordt de Algemene Inspectiedienst (AID) ter verduidelijking toegevoegd aan de begrippenlijst.

Onderwerp: Handhavingsstrategie (paragraaf 6.4)

Samenvatting zienswijze: In de nota wordt over handhaven gesteld dat verschillende organisaties elkaar actief op de hoogte houden en informeren op het moment dat er een overtreding wordt geconstateerd. De heer Vermeulen meldt dat waarschijnlijk wordt bedoeld op de Handhavingsstrategie ‘Zo handhaven we in Brabant’. Hij stelt voor hier naar te verwijzen.

Indiener(s) zienswijze: 2

Reactie GS: Paragraaf 6.4 is inderdaad een uitwerking van onder andere deze handhavingsstrategie. In de definitieve nota wordt daarom gerefereerd aan deze strategie.

2.7 Sluiting jacht bij bijzondere weersomstandigheden

Onderwerp: Advies van onafhankelijke instanties (hoofdstuk 7 algemeen)

Samenvatting zienswijzen: In de beleidsnota staat: “Ook daarbij vragen GS advies aan het Faunafonds, de FBE en eventueel aan andere – bij voorkeur onafhankelijke- instanties.” De ZLTO stelt vanwege de duidelijkheid voor om “bij voorkeur” weg te laten.

De heer Baptist merkt op dat dit erop zinspeelt dat GS eventueel een onafhankelijk advies willen.

Indiener(s) zienswijze: 3, 10

Reactie GS: De gebruikte formulering kan inderdaad verwarring veroorzaken. Het gedeelte “bij voorkeur” wordt in de definitieve beleidsnota geschrapt.

Onderwerp: Het belang van de jacht (paragraaf 7.1)

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist merkt het volgende op. Er wordt in dit hoofdstuk aangegeven dat er bij jacht geen sprake hoeft te zijn van een bepaald belang. Er is bij jacht wel degelijk sprake van een bepaald belang of meerdere belangen, anders zou jacht niet worden toegestaan. Het voornaamste belang is het zogenoemde “genot der jacht” Dit is volgens hem een omstreden belang.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: Met het begrip ‘belang’ in de zin “Er hoeft bij de jacht geen sprake te zijn van een bepaald belang” wordt bedoeld op de belangen in het kader van beheer en schadebestrijding, zoals deze zijn omschreven in paragraaf 5.3.1.3 (artikel 65 t/m 74a) van de Flora- en faunawet. Ter verduidelijking voegen wij dit toe aan de definitieve beleidsnota.

Onderwerp: Criteria sluiting jacht bij winterse omstandigheden (paragraaf 7.2)

Samenvatting zienswijzen: De Faunabescherming geeft aan dat er bij sluiting van de jacht in verband met winterse omstandigheden ook moet worden gekeken naar leefomstandigheden en condities van de meest kwetsbare diersoorten in de natuur.

De heer Baptist meent dat in de beleidsnota ten aanzien van het sluiten van de jacht een beetje de verkeerde kant opgeschoten is, namelijk die van uitvoering. Onvermeld is welke het algemene beleid en de beleidsdoelstellingen zijn om het jagen en/of ontheffingen te verbieden. Wel zijn een aantal beslisriteria gegeven. Zonder de redenen te kennen waarom GS de jacht zouden sluiten is een beoordelen van de juistheid van deze criteria problematisch, zo meent hij. Belangrijk is volgens hem dat aan overwegingen om jacht te sluiten goede beleidsdoelen ten grondslag liggen en dat onafhankelijke lokaal deskundige mensen aan dit beleid kunnen toetsen.

Indiener(s) zienswijze: 1, 10

Reactie GS: Het klopt dat de leefomstandigheden en condities van kwetsbare diersoorten het uitgangspunt vormen van het sluiten van de jacht bij winterse omstandigheden. We houden met het geformuleerde beleid rekening met de leefomstandigheden en condities van de diersoorten in de natuur. Dit hebben we in de beleidsnota vorm gegeven en geobjectiveerd, door hier concrete criteria aan te koppelen. Zoals blijkt uit het advies van het Faunafonds (zie hoofdstuk 3) is het fonds van oordeel dat de gestelde criteria duidelijk zijn en dat deze de afgelopen twee jaar tot weinig discussie hebben geleid.

Wij zijn van oordeel dat de door ons opgenomen criteria toetsbaar zijn en dat er een duidelijk verband bestaat tussen deze criteria en de leefomstandigheden en condities van de diersoorten. Het steekproefsgewijs dieren onderzoeken op hun conditie kost volgens ons te veel tijd en geld en is bovendien subjectiever dan de door ons gehanteerde methode. Bovendien is dit te gebiedsspecifiek: op zeer lokaal niveau kunnen er al enorme verschillen in de omstandigheden en de condities van dieren.

Naast de genoemde criteria is in de beleidsnota opgenomen dat het oordeel van deskundigen bij de beslissing van de sluiting van de jacht wordt betrokken.

Gezien het bovenstaande, geven de zienswijzen geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Ruimen van botulismeslachtoffers (paragraaf 7.4)

Samenvatting zienswijzen: Er bestaat de mogelijkheid om de jacht te sluiten op de wilde eend bij warmte. De ZLTO vraagt of dit nodig is als kadavers adequaat worden geruimd.

De heer Baptist vindt dat de beleidsnota zou moeten regelen wie verantwoordelijk is voor het indammen (ruimen) van botulismeslachtoffers.

Indiener(s) zienswijze: 3, 10

Reactie GS: Het ruimen van botulismeslachtoffers is niet onze taak, noch hebben wij vanuit de Flora- en faunawet de bevoegdheid om verantwoordelijken voor het ruimen van botulismeslachtoffers aan te wijzen. Daarom zegt de beleidsnota hier niets over. Gezien het bovenstaande, geven de zienswijzen geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Gebruik van ontheffingen tijdens sluiting jacht (paragraaf 7.5)

Samenvatting zienswijzen: Als de situatie voor de meest kwetsbare soorten moeilijk wordt, moet het gebruik van ontheffingen, aanwijzingen en de vrijstelling worden opgeschort, zo meent de Faunabescherming.

De ZLTO geeft aan dat tijdens het sluiten van de jacht schadebestrijding op gevoelige percelen mogelijk moet blijven.

De heer Baptist merkt op dat men geen algemene regel moet opnemen dat sluiting van de jacht tevens betekent dat van ontheffingen geen gebruik kan worden gemaakt. Het kan volgens hem juist zeer effectief zijn om onder omstandigheden de jacht te stoppen, en gebruik te maken van ontheffingen. Hierbij dient wel een afweging plaats te vinden van de activiteit en de mogelijke nevenschade die wordt veroorzaakt.

Indiener(s) zienswijze: 1, 3, 10

Reactie GS: Wat betreft de koppeling van de sluiting van de jacht aan het gebruik van vrijstellingen, aanwijzingen en ontheffingen, geldt dat wij geen bevoegdheid hebben wanneer het gaat om het opschorten van landelijke vrijstellingen. Dit is een bevoegdheid van de Minister van LNV. Wel zijn wij van mening dat, als de jacht op een bepaalde diersoort wordt gesloten, ontheffingen voor het doden van die diersoorten die er een vergelijkbare leefomgeving en voedselpatroon op nahouden, moeten worden opgeschort als de instandhouding (eveneens) in gevaar is. We hebben wel geconstateerd dat dit in paragraaf 7.1 iets te ongenueanceerd staat. Dit passen we aan. Voor het overige geven de zienswijze, gezien het bovenstaande, geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

2.8 Uitvoeringsaspecten

Onderwerp: Gegevens uit de NDFF (paragraaf 8.1)

Samenvatting zienswijze: In de beleidsnota staat: “De gegevens die in de monitoringsrapportages gebruikt worden [...] zijn afkomstig van inventarisaties (in opdracht) van de provincie Noord-Brabant, de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), SOVON Vogelonderzoek Nederland, de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming (VZZ), de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging (KNJV), de FBE en uit jaarverslagen uitvoering groene wetten.” De heer Baptist geeft aan dat de NDFF niet inventariseert.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: Dit klopt. In de definitieve beleidsnota wordt deze tekst aangepast.

Onderwerp: Samenwerking van soortbeschermd instanties met jagers (paragraaf 8.1)

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist geeft aan dat er een aantal instanties wordt opgegeven waarvan de gegevens afkomstig zijn, waaronder SOVON en VZZ. Juist vanuit de soortbeschermd instanties bestaat volgens hem bezwaar

tegen samenwerking met jagers omdat de ervaring heeft geleerd dat deze gegevens stelselmatig verkeerd interpreteren.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: We hebben kennis genomen van deze mening, die we overigens niet delen.

2.9 Overige bevoegdheden

Onderwerp: Ontheffing bijvoeren hoefdieren (paragraaf 9.1)

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist geeft aan dat van bijvoeren grootschalig misbruik wordt gemaakt ten behoeve van afschot. Dit gebeurt volgens hem zelfs op zodanige schaal dat het een populatiedynamisch effect heeft. Verleen daarom geen ontheffing; dan blijft het verboden, geeft hij aan.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: Zoals aangegeven verlenen wij in beginsel geen ontheffing voor het bijvoeren van reeën. Voor wilde zwijnen en damherten geldt een nulstand. Er wordt dus ook geen ontheffing verleend voor het bijvoeren van deze dieren.

Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Het rapen van kievitseieren (paragraaf 9.2)

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist merkt op dat ten aanzien van de kievitseieren er een understatement staat, namelijk dat dit niet leidt tot een betere bescherming. Uit de beschikbare gegevens blijkt overduidelijk dat rapen slecht is voor de soort.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: Hoewel dat wat er in de beleidsnota staat op zich klopt, gaat het hier om een overbodige opmerking. Wij laten deze zin in de definitieve beleidsnota weg.

Onderwerp: Aanwijzing beschermde leefomgevingen (paragraaf 9.3)

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist geeft als zienswijze om Gedeputeerde Staten meer beleidsruimte te geven om beschermde leefomgevingen aan te wijzen. Er leven volgens hem best ideeën, maar deze worden gesmoord door het Flora- en faunabeleid en dit soort formuleringen.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: Van het instrument is vanaf de inwerkingtreding van de Flora- en faunawet geen gebruik gemaakt. Zoals aangegeven in de beleidsnota zijn er andere beschermingsregimes die worden ingezet om gebieden te beschermen.

Wij zijn de toegevoegde waarde van het instrument van de beschermde leefomgeving niet, tenzij het gaat om een noodaanwijzing, zoals beschreven in de beleidsnota. Deze mening wordt landelijk breed gedragen. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

2.10 Begripsomschrijvingen

Begrippen: Faunabeheereenheid, faunabeheerplan, jachthouder, wildbeheereenheden en wildsoorten

Samenvatting zienswijze: De heer Vermeulen geeft aan dat voor de begrippen faunabeheereenheid, faunabeheerplan, jachthouder, wildbeheereenheden en wildsoorten kan worden verwezen naar artikel 1 van de Flora- en faunawet.

Indiener(s) zienswijze: 2

Reactie GS: De begrippenlijst is bedoeld voor diegenen die niet bekend zijn met bepaalde termen die worden gebruikt in de beleidsnota. Een verwijzing naar artikel 1 van de Flora- en faunawet heeft naar onze mening geen meerwaarde. De definitieve beleidsnota wordt daarom niet aangepast.

Begrip: Voor de voet jagen

Samenvatting zienswijze: Volgens de heer Vermeulen moeten in de begripsomschrijving van ‘voor de voet jagen’ de woorden ‘kleine jacht’ vervangen worden door ‘kleinwildjacht’ zijn en moet aan de zinsnede “De jager loopt, al dan met een hond, door het jachtveld” het woord ‘systematisch’ worden toegevoegd.

Indiener(s) zienswijze: 2

Reactie GS: De gebruikte termen zijn algemene begrippen en naar onze mening voldoende duidelijk. De definitieve beleidsnota wordt daarom niet aangepast.

Begrip: Beschermd inheemse diersoorten en onbeschermd diersoorten

Samenvatting zienswijze: Volgens de heer Baptist verdienen zowel het begrip ‘beschermd inheemse diersoorten’ als de tegenhanger ‘onbeschermd diersoorten’ een kritische beschouwing. De bladluis is een diersoort die van nature in Nederland voorkomt, dus beschermd volgens deze begrippenlijst. Volgens het begrip ‘onbeschermd soort’ heb ik dus een zorgplicht voor deze soort.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: Daar waar staat dat onder ‘beschermd inheemse diersoorten’ alle van nature in Nederland voorkomende diersoorten vallen, moet dit worden aangepast. Het gaat om alle van nature in Nederland voorkomende zoogdieren (behalve gedomesticeerde dieren en de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis), amfibieën, reptielen en vissen (met uitzondering van de 100 vissoorten die genoemd staan in de Uitvoeringsregeling visserij), en alle van nature in Europese Unie voorkomende vogelsoorten. Dit wordt in de definitieve beleidsnota aangepast.

De zorgplicht, die vervat is in artikel 2 van de Flora- en faunawet, geldt voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Technisch gezien geldt deze zorgplicht dus ook voor de bladluis. Daarbij moet wel worden opgemerkt dat het artikel beoogt om “uitdrukking te geven aan het maatschappelijke normbesef dat zorg verschuldigd is aan de in het wild levende flora en fauna” (*Kamerstukken I*, 1997/98, 23 147, nr. 104b (Memorie van Antwoord), p. 6). De bepaling is daarom ook niet voorzien van een strafbaarstelling. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze voor wat betreft het begrip ‘onbeschermde diersoorten’ geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Begrip: Overzomerende ganzen

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist vindt dat het begrip ‘zomer’ ten aanzien van overzomerende ganzen beter gedefinieerd dient te zijn. Elders staat dat er in mei een telling van overzomerende ganzen is gehouden. Zowel volgens de meteorologische als volgens de kalender is dit voorjaar.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: Van overzomerende ganzen wordt gesproken van 1 april tot 1 oktober. Voor de duidelijkheid passen we de definitieve beleidsnota hier op aan.

Begrip: Preventieve middelen

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist meldt dat onder preventieve middelen meer wordt verstaan dan in de begrippenlijst is opgenomen.

Preventieve middelen kunnen ook van andere aard zijn dan alleen verjagend of afschermend. Bovendien is volgens hem niet duidelijk wat er met ‘afschermend’ bedoeld wordt.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: Om verwarring te voorkomen geven we in de definitieve beleidsnota aan dat het bij het hanteren van dit begrip in de beleidsnota met name gaat om een verjagend of afschermend effect. Onder ‘afschermend’ wordt hetzelfde verstaan als onder ‘werend’. Zoals aangegeven is, kan dit bijvoorbeeld door rasters of hekwerken. Wij achter dit voldoende duidelijk. Daarom geeft de zienswijze verder geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

2.11 Bijlage 1: Beleidsregels per soort

Diersoort: Brandgans

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist geeft aan dat de brandgans de ‘*Branta leucopsis*’ in plaats van de ‘*Branta leucoptus*’ is. Dit is een soort die tot half mei wegtrekt naar de broedgebieden. De termijn vanaf 1 april is dus te vroeg.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: Inderdaad wordt hier bedoeld de *Branta leucopsis*. De periode dat deze soort wegtrekt ligt volgens de gegevens van het Faunafonds op 1 april. De Latijnse benaming van het dier wordt in de definitieve beleidsnota aangepast, de periode niet.

Diersoort: Houtduif

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist meldt dat hierbij misbruik wordt gemaakt van de vrijstelling. Volgens hem wordt er regelmatig gejaagd op doortrekkende populaties.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: Het gaat hier om een landelijke vrijstelling, waarvan uitsluitend gebruik mag worden gemaakt bij de bestrijding van schade aan gewassen. We hebben geen bevoegdheid om dit tegen te gaan. Bij misbruik kan een melding worden gedaan bij de Algemene Inspectiedienst (AID). We nemen daarom deze zienswijze voor kennisgeving aan.

Diersoort: Kogans

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist meldt dat het geformuleerde beleid wel eens in strijd zou kunnen zijn met de conventies van Bonn en Bern.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: De conventies van Bonn en Bern hebben geen rechtstreekse werking. Betreffende conventies zijn omgezet in de Europeesrechtelijke Vogel- en Habitatrichtlijn. Deze richtlijnen zijn in de Flora- en faunawet geïmplementeerd. Bij de opstelling van het beleid is rekening gehouden met deze Europeesrechtelijke verdragen en de Flora- en faunawet. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Diersoort: Mantelmeeuw (kleine)

Samenvatting zienswijze: Volgens de heer Baptist zijn de ontheffingen die bij Moerdijk zijn afgegeven, misbruik van de Flora- en faunawet. De werkelijke reden van afgifte is overlast.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: Wij hebben geoordeeld dat er in dat concrete geval sprake was aantasting van de openbare veiligheid. Tegen de ontheffing is bezwaar gemaakt, maar dit hebben wij ongegrond verklaard, overeenkomstig het advies van de hoor- en adviescommissie voor beroep- en bezwaarschriften. Deze ontheffing is daarna onherroepelijk geworden. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Diersoort: Mantelmeeuw (grote)

Samenvatting zienswijze: Volgens de heer Baptist broedt de grote mantelmeeuw nauwelijks in Nederland. Hij kan zich geen situaties voorstellen waarop het criterium van openbare veiligheid van toepassing is.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: In de periode 2006-2010 hebben wij voor deze soort vier ontheffingen verleend. Bij één van die ontheffingen was de rechter van oordeel dat de motivering onvoldoende is. Die ontheffing is later ingetrokken. In de overige drie gevallen was er naar ons oordeel wel degelijk sprake van een aantasting van de openbare veiligheid. Deze vergunningen zijn onherroepelijk geworden. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Diersoort: Nijlgans

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist geeft aan dat de doelstelling voor de nijlgans onhaalbaar is. Herbezinning van beleid is daarom noodzakelijk, zo meent hij.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: De nijlgans is een exoot. Bekend is dat nijlganzen schade toebrengen aan gewassen en zich agressief opstellen naar andere watervogels. Wij zijn in afwachting van het faunabeheerplan, waarin hieraan een hoofdstuk wordt gewijd. Op basis van dat plan kan een aanwijzing worden gemaakt om richting nul te gaan. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Diersoort: Ree

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist vraagt zich af waarom de tijdvakken zo gekozen zijn. Het lijkt volgens hem meer op het optimaliseren van de oogst, dan op objectief bestrijden van schade.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: De Flora- en faunawet kent als belang het bestrijden van schade aan gewassen. De periode is zo gekozen om schadebestrijding in die periodes dat het zich voor kan doen, mogelijk te maken. Als de gewassen er niet zijn, kan er immers ook geen schade aan de gewassen ontstaan. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Diersoort: Zilvermeeuw

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist geeft aan dat openbare veiligheid voor die soort misplaatst is.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: In de periode 2006-2010 hebben wij voor deze soort vier ontheffingen (deels) verleend. In die gevallen was er naar ons oordeel wel degelijk sprake van een aantasting van de openbare veiligheid. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Diersoort: Stormmeeuw

Samenvatting zienswijze: Volgens de heer Baptist moet de stormmeeuw niet gelijk worden getrokken met de zilvermeeuw. Het is een geheel andere soort met andere gewoonten, die bovendien niet algemeen in Nederland voorkomt.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: Ten aanzien van deze soorten is het beleid gelijk, ook al zijn de soorten ecologisch verschillend. Ontheffingen worden wel separaat verleend indien één van de twee soorten schade veroorzaakt. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Diersoort: Specht

Samenvatting zienswijze: Volgens de heer Baptist kan je verschillende soorten spechten niet op één hoop gooien. De specht is naar zijn mening geen soort waarvan een eventueel schieten kan worden overwogen. De uitvoerbaarheid van het schieten lijkt hem ook problematisch.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: Ook voor spechten geldt dat het beleid voor de verschillende soorten spechten gelijk is, ondanks dat deze ecologisch van elkaar verschillen. Ontheffingen voor spechten worden verleend om schade aan gewassen te bestrijden en te voorkomen. Uit cijfers van het Faunafonds blijkt dat spechten veel schade kunnen veroorzaken aan met name boomkwekerijen. Het gaat dan al snel om tienduizenden euro's per schadegeval. Per geval wordt bekeken of het gaat om een soort specht waarvan de instandhouding in gevaar is. Als dat het geval is, dan wordt de ontheffing niet verleend. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Diersoort: Wilde eend

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist meent dat je de stand van de wilde eend, een zeer algemene trekvogel, niet in een groter gebied op een acceptabel niveau kunt houden. De stand is afhankelijk van de beschikbaarheid van voedsel. Het enige dat je volgens hem kunt doen is de bereikbaarheid van voedsel beperken.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: We bedoelen hiermee dat de schade binnen het maatschappelijk acceptabele niveau moet blijven. In de definitieve beleidsnota wordt dit verduidelijkt.

2.12 Bijlage 2: Bronnen voor monitoring van diersoorten

Onderwerp: Duidelijkheid Bijlage 2

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist geeft aan dat hij dit een uiterst onduidelijk lijstje vindt. Hij vindt dat alleen soorten (geen groepen) moeten worden genoemd en dat er alleen soorten waarvoor eventueel ontheffingen kunnen worden verleend moeten worden genoemd.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: Wij delen deze mening niet. Wij hebben ervoor gekozen om alle groepen en soorten te noemen die van belang zijn in het kader van de beleidsnota. Daarom geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Meer gedetailleerde monitoring

Samenvatting zienswijze: Volgens de heer Baptist is voor een aantal soorten (ree, vos, wild zwijn) in verband met het beleid, een meer gedetailleerde monitoring vereist en kan niet worden volstaan met lopende programma's die met andere doelstellingen zijn ontworpen.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: We delen deze mening niet. Zeker doordat diverse organisaties zich aansluiten bij de Gegevensautoriteit Natuur (de beheerder van de Nationale Databank Flora en Fauna), worden er meer betrouwbare cijfers op een betrouwbare manier toegankelijk. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

Onderwerp: Gegevens verzamelende instellingen

Samenvatting zienswijze: De heer Baptist geeft aan dat het CBS en de NDFF geen gegevens verzamelende instellingen zijn.

Indiener(s) zienswijze: 10

Reactie GS: Er wordt in de bijlage niet gezegd dat het hier gaat om gegevens verzamelende instellingen, enkel dat het bronnen zijn voor de monitoring van diersoorten. Overigens verzamelt het CBS wel degelijk gegevens. Gezien het bovenstaande, geeft de zienswijze geen aanleiding tot wijziging van de beleidsnota.

3 Advies Faunafonds

3.1 Advies Faunafonds

Het advies van het Faunafonds luidt als volgt:

“Zoals wordt aangegeven in de inleiding van de beleidsnota, betreft het een herziening van de beleidsnota uit 2006. Deze herziening is tot stand gekomen na een zorgvuldige evaluatie van het provinciale faunabeleid van de afgelopen jaren. Ook zijn veranderingen in de wetgeving in de herziening verwerkt. Ten slotte zijn nieuwe gezichtspunten op het faunabeleid in de nieuwe beleidsnota verwerkt.

De herziene beleidsnota is overzichtelijk en een prettig leesbaar stuk geworden. Elk hoofdstuk begint met een kader, waarin puntsgewijs het beleid dat GS op dat punt heeft vastgesteld, wordt weergegeven. Daarnaast worden lichtgrijze teksten in de hoofdstukken weergegeven; zij bevatten deels een samenvatting en deels aanvullende informatie met als doel de lezer een beter inzicht te geven in de Ff-wet.

Op woensdag 21 juli 2010 heeft de provincie een informatie-/inspraakavond georganiseerd voor alle betrokkenen. Deze avond is door verschillende belanghebbenden goed bezocht. Tijdens het eerste deel werd door de provincie Noord-Brabant en de FBE Noord-Brabant een presentatie gehouden. In de pauze konden schriftelijke vragen worden ingediend, welke na de pauze werden beantwoord (door de provincie Noord-Brabant: beleid en handhaving, de FBE en het Faunafonds). Het geheel gaf voor de aanwezige veel verduidelijking, kortom deze avond was zeer nuttig.

Wij ondersteunen het voornemen een klankbordgroep in te stellen, waarin relevante lokale of regionale belangen vertegenwoordigd zijn en die tot taak krijgt GS van advies te voorzien. Op dit manier wil het college bereiken dat een breder draagvlak wordt verkregen voor de inzet van de instrumenten voor beheer en schadebestrijding (vrijstelling, de aanwijzing en de ontheffing) maar kunnen ook praktische in het veld levende ideeën en opvattingen worden vertaald in het provinciale beleid.

Belangrijke schade (hoofdstuk 5); de Minister van LNV heeft de provincies in een brief verzocht belangrijke schade vast te stellen op € 250,- per geval. Indien de schade deze drempel overschrijdt, wordt naar de mening van de Minister van LNV, voldaan aan de voorwaarde voor het verlenen van een ontheffing voor het aan verjaging doden van de schadeveroorzakende diersoort(en).

In o.a. paragraaf 5.1.2., maar ook verderop in de beleidsnota, wordt gesteld dat edelherten op dit moment nog niet in de provincie Noord-Brabant voorkomen. Deze informatie is helaas niet meer juist. Op 26 juli 2010 heeft onze consultant voor uw provincie, Wilmer Remijnse, een hinde met kalf nabij de Grote Peel op het grondgebied van uw provincie gesignaleerd. Deze dieren zwerven momenteel op de grens van Noord-Brabant en Limburg en zijn inmiddels door meerdere personen gezien. Wellicht is het daarom verstandig te stellen dat edelherten slechts sporadisch voorkomen in de provincie Noord-Brabant. Is het overigens ook onder het nieuwe provinciale faunabeleid nog steeds de intentie geen edelherten in uw provincie te tolereren? Als dat zo is, is het wellicht aan te bevelen om gezamenlijk met uw buurprovincie Limburg voor in het Brabants-Limburgs grensgebied een aanwijzing krachtens artikel 67 van de Flora- en faunawet uit te geven.

Sluiting jacht bij bijzondere weersomstandigheden; de gestelde criteria zijn zeer duidelijk en hebben de afgelopen twee jaar naar de mening van het secretariaat van het Faunafonds tot weinig discussie geleid in de provincie Noord-Brabant. Het secretariaat is eveneens verheugd dat getracht wordt binnen het IPO landelijk dezelfde criteria aan te houden.

Het secretariaat van het Faunafonds concludeert dat deze beleidsnota met nodige zorgvuldigheid tot stand is gekomen. De verschillende belangen zijn naar onze mening goed afgewogen. De herziene beleidsnota zal een goed handvat zijn voor het nieuwe Faunabeheerplan.”

3.2 Reactie GS

Wij constateren dat het Faunafonds positief is over de (ontwerp-)beleidsnota. Voor de belangrijkste delen nemen GS daarom kennis van het advies. Met betrekking tot de aanwezigheid van edelherten zullen wij de aanpassing maken dat deze sporadisch voorkomen. Het blijkt dat het om een dergelijk sporadisch geval gaat dat het aanvragen van een individuele ontheffing op het moment volstaat. Mocht zich een vaste populatie in Noord-Brabant gaan vestigen, dan bestaat de afspraak met de FBE dat zij hiervoor een faunabeheerplan opstellen. Ten aanzien van de criteria voor sluiting van de jacht kunnen wij beamen dat er landelijk richtlijnen worden opgesteld. Wij weten nog niet hoe de richtlijnen eruit komen te zien. Het blijft uiteindelijk de verantwoordelijkheid van de provincies zelf op welke manier zij invulling geven aan dit beleid, en in hoeverre zij zich conformeren aan de richtlijnen.

4 Wijzigingsvoorstellen

Hieronder niet genoemde hoofdstukken blijven inhoudelijk ongewijzigd.

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.2 Opzet en leeswijzer

- Op twee na laatste zin (pagina 3): we vervangen de zin: “Na dit laatste hoofdstuk is een begrippenlijst te vinden.” door “Na dit laatste hoofdstuk is een afkortingenlijst en een begrippenlijst te vinden.”

Hoofdstuk 2 Bevoegdheden en uitgangspunten

2.1 Uitgangspunt van de Flora- en faunawet

- Direct onder 2.1 (pagina 5) wordt aan de eerste zin toegevoegd: “...en hun directe leefomgeving.”

2.2 Jacht versus beheer en schadebestrijding

- Eerste alinea (pagina 6): we vervangen de zin “Hiervoor is niet vereist dat het dier een inbreuk maakt op een bepaald belang.” door de zin “Hiervoor is niet vereist dat het dier een inbreuk maakt op een bepaald belang zoals deze gelden voor beheer en schadebestrijding (paragraaf 5.3.1.3 van de Ff-wet).”

2.3 Drie instrumenten

- Tweede alinea (pagina 6): De zin “Deze klankbordgroep heeft de functie GS van advies te voorzien.” vervangen we door:
“Voor de klankbordgroepen zijn de volgende afspraken vastgesteld:
 - Klankbordgroepen kunnen in de toekomst ingesteld worden door GS. Zij werken ook onder hun verantwoordelijkheid;
 - Een klankbordgroep kan worden ingesteld bij nieuw beleid dat wezenlijk afwijkt van het beleid dat in deze beleidsnota is verwoord. De gedeputeerde Ecologie is degene die bepaalt wanneer hier sprake van is;
 - Een klankbordgroep bestaat uit partijen die een wezenlijke aanvulling zijn op de huidige wettelijke samenstelling van de FBE en een constructieve bijdrage leveren;
 - De rol van de klankbordgroep is adviserend aan GS.”De zin daarna (“Hieronder worden de instrumenten kort toegelicht.”) veranderen we in “Hieronder worden de drie provinciale instrumenten kort toegelicht.”

Hoofdstuk 3 Partners bij uitvoering Flora- en faunawet

Inleiding

- Aan de tekst onder het kader (pagina 9): we voegen de zin toe: “Verder kan bijvoorbeeld gedacht worden aan samenwerking met SOVON Vogelonderzoek Nederland, de Zoogdiervereniging (voorheen: VZZ) en Alterra.”

Hoofdstuk 4 Vrijstellingen, aanwijzingen en ontheffingen

4.4 Ontheffingen

- Eerste alinea (pagina 13): we verwijderen de laatste zin van deze alinea.

Hoofdstuk 5 Erkende belangen

Inleiding

- Kader (pagina 16): we vervangen onder het derde bolletje de zin “Er wordt op dit moment geen duurzame populatie nagestreefd.” door de zin “Er wordt op dit moment een nulstand nagestreefd.”
- Kader (pagina 16): we vervangen onder het negende bolletje de zin “Bij overlast van met name konijnen op begraafplaatsen dient een verklaring van de eigenaar en de gemeente bij een aanvraag te worden gevoegd.” door de zin “Bij overlast van met name konijnen op begraafplaatsen dient de beheerder c.q. de eigenaar van de begraafplaats (in de meeste gevallen de gemeente) de situatie bij een aanvraag goed in beeld te brengen en te onderbouwen.”
- Tabel 1 (pagina 17): we voegen PS toe aan de toelichting boven de tabel en maken duidelijk welke instrument bij welk bestuursorgaan hoort. Daarnaast zetten we een bolletje in de laatste 6 rijen onder ‘vrijstelling’.

5.1.2 Openbare veiligheid

- Tweede alinea (pagina 18): we vervangen de zin “Voor edelherten geldt dat deze op dit moment niet in de provincie voorkomen.” door de zin “Voor edelherten geldt dat deze slechts sporadisch in de provincie voorkomen. Het verlenen van individuele ontheffingen volstaat op dit moment.”
- Laatste alinea (pagina 18): als laatste zin wordt aan deze tekst toegevoegd: “GS kunnen voor dergelijke gevallen een ontheffing op voorhand verlenen.”

5.2 Veiligheid van het luchtverkeer

- Eerste alinea (pagina 18): we wijzigen de laatste zin in “Er worden dan ook ontheffingen verleend aan de FBE ten behoeve van de Koninklijke Luchtmacht, voor het opzettelijk verontrusten en zonodig doden van vogels en reeën ter plaatse.”

5.3.1 Belangrijke schade aan gewassen

- Derde alinea (pagina 19): na de zin: “Dit moet aangetoond worden met objectieve gegevens.” voegen we de volgende zin toe: “Daar waar geen ontheffing op voorhand kan worden verleend, kan een incidentele ontheffing worden gevraagd.” Aan de zin die volgt, wordt tussen de woorden “dient” en “een” het woord “daarbij” toegevoegd.

5.3.2 Belangrijke schade aan vee

- Eerste alinea (pagina 20): aan deze alinea voegen we als laatste zin toe: “Ook bij schade aan vee hanteren GS de regel dat van belangrijke schade sprake is bij minimaal 250 euro bedrijfsmatige schade per geval.”
- Derde alinea (pagina 20): wij vervangen deze alinea door de volgende tekst: “GS verlenen, aanvullend op de landelijke vrijstelling, ontheffingen om schade te voorkomen aan pluimvee, lammeren en biggen door vossen. Aan grote bedrijven stellen wij daarbij niet de eis dat er een vossenwerend hek moet zijn geplaatst. Bij het bepalen of er sprake is van een groot bedrijf, spelen het aantal dieren en de oppervlakte van het bedrijf een rol. Naast het criterium van de grootte van het bedrijf kan maatwerk er in sommige gevallen toe leiden dat wij oordelen dat er ook geen vossenwerend hek nodig is. Dit kan het geval zijn als het vanwege de inrichting van het landschap, bijvoorbeeld de aanwezigheid van veel sloten, geen redelijke eis is om een vossenwerend hek te plaatsen.”
- Derde alinea (pagina 20): na deze alinea voegen wij de volgende alinea in: “GS verlenen geen ontheffingen die te gebruiken zijn in de periode van 1 maart tot 1 juli. Dit vanwege dierenwelzijn. In deze periode zijn de jongen namelijk afhankelijk van de moedervos.”

5.7 Onnodig lijden van zieken of gebrekkige edelherten, reeën, damherten en wild zwijnen

- Op pagina 22 vervangen we de zin “Voor edelherten geldt dat deze op dit moment niet in de provincie voorkomen (zie ook § 5.1.2).” door de zin “Voor edelherten geldt dat deze op dit moment slechts sporadisch in de provincie voorkomen (zie ook § 5.1.2).”

5.8 Schade door konijnen of vossen op sportvelden of industrieterreinen

- Laatste alinea (pagina 23): wij vervangen de zinnen “GS verlenen ontheffing op voorhand aan de FBE voor het gebruik van fret en buidel om konijnen te bestrijden, op basis van een goedgekeurd faunabeheerplan. GS verlenen ontheffing voor het ’s nachts gebruiken van het geweer ondersteund met kunstlicht.” door de zinnen “Op basis van een goedgekeurd faunabeheerplan kunnen GS een ontheffing op voorhand verlenen aan de FBE voor het gebruik van fret en buidel om konijnen te bestrijden. Daarnaast kunnen GS ontheffing verlenen voor het ’s nachts gebruiken van het geweer ondersteund met kunstlicht.”

5.9 Populatieomvang van het edelhert, het ree, het damhert en het wilde zwijn

- Op pagina 23 vervangen we de zin “Omdat voor wilde zwijnen en damherten geldt dat in Noord-Brabant een nulstand wordt nagestreefd en edelherten op dit moment niet in de provincie voorkomen, geldt dit (vooralsnog) uitsluitend voor het ree (zie ook § 5.1.2).” door de zin “Omdat voor wilde zwijnen en damherten geldt dat in Noord-Brabant een nulstand wordt nagestreefd en edelherten op dit moment slechts sporadisch in de provincie voorkomen, geldt dit (vooralsnog) uitsluitend voor het ree (zie ook § 5.1.2).”

5.10 Schade op begraafplaatsen

- Tweede alinea (pagina 23): we vervangen de zinnen “GS geven slechts ontheffing af voor het doden van dieren op begraafplaatsen als een gemeente samen met de eigenaar van de begraafplaats de situatie goed in beeld heeft gebracht. Bovendien dienen zij duidelijk te maken dat andere preventieve middelen onvoldoende soelaas bieden.” door de zinnen “GS geven slechts ontheffing af voor het doden van dieren op begraafplaatsen als de beheerder c.q. de eigenaar van de begraafplaats (in de meeste gevallen de gemeente) de situatie bij een aanvraag goed in beeld brengt en onderbouwt. Bovendien dient duidelijk gemaakt te worden dat andere preventieve middelen onvoldoende soelaas bieden.”

Hoofdstuk 6 Handhaving

6.4 Contacten en samenwerking met andere organisaties

- Eerste alinea (pagina 26): wij vervangen de zin “De AID heeft een algemene opsporingsbevoegdheid voor onder andere de groene wetgeving (waaronder de hele Ff-wet).” door de zin “De AID heeft een ruime, buitengewone opsporingsbevoegdheid voor onder andere de groene wetgeving (waaronder de hele Ff-wet).”
- Derde alinea (pagina 26): wij voegen de volgende zin toe: “Dit komt overeen met de afspraken die gemaakt zijn in het kader van de handavingsstrategie ‘Zó handhaven we in Brabant’.”

Hoofdstuk 7 Sluiting jacht bij bijzondere weersomstandigheden

Inleiding

- Kader (pagina 28): bij het derde, vijfde en zeven bolletje vervangen we de woorden “andere – bij voorkeur onafhankelijke – instanties” door “andere, onafhankelijke instanties”.

7.1 Jacht

- Eerste alinea (pagina 28): we vervangen de zin “Er hoeft bij de jacht geen sprake te zijn van een bepaald belang.” door de zin “Er hoeft bij de jacht geen sprake te zijn van een bepaald belang zoals deze gelden voor beheer en schadebestrijding (paragraaf 5.3.1.3 van de Ff-wet).”
- Laatste alinea (pagina 28): we wijzigen de zin “Overigens wordt als voorschrift bij de ontheffingen voor beheer en schadebestrijding opgenomen dat als de jacht gesloten is, ook geen gebruik mag worden gemaakt van de ontheffing (zie ook hoofdstuk 4).” in de zin “Overigens wordt als voorschrift bij de ontheffingen voor beheer en schadebestrijding in sommige gevallen opgenomen dat als de jacht gesloten is, ook geen gebruik mag worden gemaakt van de ontheffing (zie ook hoofdstuk 4 en paragraaf 7.5).”

7.2 Sluiting jacht bij langdurige winterse omstandigheden

- Eerste alinea onder tabel 2 (pagina 29): wij vervangen de woorden “andere – bij voorkeur onafhankelijke – instanties” door “andere, onafhankelijke instanties”.

7.3 Sluiting jacht bij langdurige warmte

- Laatste alinea (pagina 30): wij vervangen de woorden “andere – bij voorkeur onafhankelijke – instanties” door “andere, onafhankelijke instanties”.

7.4 Procedure bij sluiting van de jacht

- Eerste alinea (pagina 30): wij vervangen de woorden “andere maatschappelijke – bij voorkeur onafhankelijke – instanties” door “andere maatschappelijke, onafhankelijke instanties”.
- Op één na laatste alinea (pagina 31): wij vervangen de woorden “andere – bij voorkeur onafhankelijke – instanties” door “andere, onafhankelijke instanties”.

Hoofdstuk 8 Uitvoeringsaspecten

8.1 Monitoring

- Bovenste alinea pagina 33: we vervangen de zinsnede “De gegevens die in de monitoringsrapportages gebruikt worden (zie ook bijlage 2) zijn afkomstig van inventarisaties (in opdracht) van de provincie Noord-Brabant, de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), SOVON Vogelonderzoek Nederland, de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming (VZZ)” door “De gegevens die in de monitoringsrapportages gebruikt worden (zie ook bijlage 2) zijn afkomstig van inventarisaties (in opdracht) van de provincie Noord-Brabant, en van(uit) de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), SOVON Vogelonderzoek Nederland, de Zoogdierverseniging”.

Hoofdstuk 9 Overige bevoegdheden

9.1 Ontheffing bijvoeren hoefdieren

- Tweede alinea (pagina 34): we vervangen de zin “Het edelhert komt op dit moment in het wild niet in Noord-Brabant voor.” door de zin “Het edelhert komt op dit moment slechts sporadisch in Noord-Brabant voor.”

9.2 Kievitseieren

- Eerste alinea (pagina 34): we schrappen de zin “Uit de beschikbare gegevens kan niet worden afgeleid dat het rapen van kievitseieren en de daarmee samenhangende nazorg leidt tot een betere bescherming van de soort.”

Afkortingenlijst

Na hoofdstuk 9 en vóór de begrippenlijst wordt de volgende afkortingenlijst opgenomen:

AID	Algemene Inspectiedienst*
BOA	Buitengewone opsporingsambtenaar
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
FBE	Faunabeheereenheid Noord-Brabant*
Ff-wet	Flora- en faunawet
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst/ Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GS	Gedeputeerde Staten (van de provincie Noord-Brabant)
IPO	Interprovinciaal Overleg
KNJV	Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging
KNMI	Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut
(Minister van) LNV	(Minister van) Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
NDFD	Nationale Databank Flora en Fauna
OM	Openbaar Ministerie
PS	Provinciale Staten (van de provincie Noord-Brabant)
SOVON Vogelonderzoek Nederland	Samenwerkende Organisaties Vogelonderzoek Nederland
WBE	Wildbeheereenheid

Begrippenlijst

- De volgende omschrijving wordt opgenomen in de begrippenlijst:
“Algemene Inspectiedienst (AID): De Algemene Inspectiedienst is een inspectiedienst van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). De dienst houdt zich bezig met de controle, opsporing en communicatie op het terrein van landbouw, visserij en natuurbescherming. Hieronder valt de controle, opsporing en communicatie op het vlak van de Flora- en faunawet, voorzover het gaat om de bevoegdheden van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.”
- Beschermd inheemse diersoorten (pagina 36): we vervangen deze omschrijving door de volgende omschrijving: “Onder beschermd inheemse diersoorten vallen (1) alle van nature in Nederland voorkomende zoogdieren (behalve gedomesticeerde dieren en de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis, (2) alle van nature in Nederland voorkomende amfibieën, (3) alle van nature in Nederland voorkomende reptielen, (4) alle van nature in Nederland voorkomende vissen (met uitzondering van de 100 vissoorten die genoemd staan in de Uitvoeringsregeling visserij) en (5) alle van nature in de Europese Unie voorkomende vogelsoorten.”
- Overzomerende ganzen (pagina 38): we vervangen de zin “Onder overzomerende ganzen (ook wel: jaarrondverblijvende ganzen) worden alle ganzen verstaan die in Nederland tijdens de zomer in het wild voorkomen.” door de zin “Onder overzomerende ganzen (ook wel: jaarrondverblijvende ganzen) worden alle ganzen verstaan die in Nederland in het wild voorkomen tussen 1 april en 1 oktober.”
- Preventieve middelen (pagina 38): we vervangen de zin “Deze middelen hebben een verjagend of afschermend effect.” door de zin “Daarbij gaat het vanuit deze beleidsnota met name om middelen met een verjagend of afschermend effect.”

Bijlage 1 Beleidsregels per diersoort

- Brandgans (pagina 40): we vervangen de woorden “Branta leucoptus” door de woorden “Branta leucopsis”.
- Damhert (pagina 41): we vervangen de zin “Er wordt geen duurzame populatie nagestreefd.” door de zin “Er wordt op dit moment een nulstand nagestreefd.”
- Vos (pagina 50): we vervangen de zin “Gehele jaar met uitzondering van een schoontijd van 1 maart tot 1 juli.” door de zin “Gehele jaar met uitzondering van de periode van 1 maart tot 1 juli.”
- Wilde eend (pagina 50): we vervangen de zin “De stand (in een groter gebied) moet met reguliere bejaging op een acceptabel niveau worden gehouden.” door de zin “De schade (binnen een groter gebied) moet met reguliere bejaging tot een maatschappelijk acceptabel niveau worden gehouden.”

Bijlage 2 Bronnen voor monitoring van diersoorten

- Pagina 52: we vervangen “VZZ” door “Zoogdiervereniging”.